

Ετήσιοι λογαριασμοί

2016

Έκθεση διαχείρισης για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016	2
Οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ	20
Ισολογισμός της 31.12.2016	20
Αποτελέσματα χρήσης 1.1.2016 – 31.12.2016	22
Λογιστικές πολιτικές	23
Σημειώσεις επί του ισολογισμού	33
Πράξεις εκτός ισολογισμού	52
Σημειώσεις επί των αποτελεσμάτων χρήσης	55
Έκθεση των ελεγκτών	63
Σημείωση επί της διανομής των κερδών/του επιμερισμού της ζημίας	67

Έκθεση διαχείρισης για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

1. Σκοπός της έκθεσης διαχείρισης της ΕΚΤ

Η ΕΚΤ είναι μέρος του Ευρωσυστήματος, ο πρωταρχικός σκοπός του οποίου είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Τα βασικά της καθήκοντα, όπως περιγράφονται στο Καταστατικό του ΕΣΚΤ, συνίστανται στην εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, στη διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ και στην προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Επιπλέον, η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματική και συνεπή λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ), με σκοπό την άσκηση παρεμβατικής και αποτελεσματικής τραπεζικής εποπτείας, συμβάλλοντας στην ασφάλεια και την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Καθώς οι δραστηριότητες και οι πράξεις της ΕΚΤ διενεργούνται για να στηρίξουν τους σκοπούς πολιτικής της, το οικονομικό της αποτέλεσμα θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τις αποφάσεις πολιτικής που αυτή λαμβάνει. Στο πλαίσιο αυτό, η έκθεση διαχείρισης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων λογαριασμών της ΕΚΤ καθώς παρέχει στους αναγνώστες συναφείς πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες της ΕΚΤ και τον βαθμό στον οποίο οι κίνδυνοι και οι οικονομικές της καταστάσεις επηρεάζονται από τις κύριες δραστηριότητές της και τις πράξεις που διενεργεί.¹

Επιπλέον, η παρούσα έκθεση παρέχει πληροφορίες για τους οικονομικούς πόρους της ΕΚΤ, καθώς και για τις βασικές διαδικασίες που συνδέονται με την κατάρτιση των οικονομικών της καταστάσεων.

2. Βασικές διαδικασίες και υπηρεσίες

Οι εσωτερικές διαδικασίες της ΕΚΤ διασφαλίζουν την ποιότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στις οικονομικές της καταστάσεις. Επιπρόσθετα, ορισμένες βασικές υπηρεσίες συμμετέχουν στην εφαρμογή των αποφάσεων πολιτικής, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά τα δηλωθέντα στοιχεία.

¹ Οι "οικονομικές καταστάσεις" περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσης και τις συναφείς σημειώσεις. Οι "ετήσιοι λογαριασμοί" περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις, την έκθεση διαχείρισης, την έκθεση των ελεγκτών και τη σημείωση επί της διανομής των κερδών/του επιμερισμού της ζημίας.

2.1. Έλεγχος εντός των υπηρεσιακών μονάδων

Στο πλαίσιο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της ΕΚΤ, κάθε υπηρεσιακή μονάδα είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του δικού της λειτουργικού κινδύνου και την υλοποίηση ελέγχων προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα του έργου της, καθώς και η ακρίβεια των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ. Οι επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνες και υπόλογες και για την εφαρμογή του προϋπολογισμού.

2.2. Διαδικασίες που συνδέονται με τον προϋπολογισμό

Το Τμήμα Προϋπολογισμού και Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών αναπτύσσει, καταρτίζει και παρακολουθεί τον προϋπολογισμό σύμφωνα με τις στρατηγικές προτεραιότητες που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή. Στο πλαίσιο της εκτέλεσης των εν λόγω καθηκόντων σε συνεργασία με τις υπηρεσιακές μονάδες εφαρμόζεται η αρχή του διαχωρισμού.² Το εν λόγω τμήμα ασχολείται επίσης με τον προγραμματισμό και έλεγχο των πόρων, την ανάλυση κόστους-ωφέλειας και την ανάλυση επενδύσεων για τα έργα της ΕΚΤ και συμβάλλει σε αυτές τις διαδικασίες για τα έργα του ΕΣΚΤ με βάση τα συμφωνημένα πλαίσια. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τις δαπάνες παρακολουθείται σε τακτική βάση από την Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές του Τμήματος Προϋπολογισμού και Ελέγχου υπό την καθοδήγηση του Γενικού Διευθυντή Υπηρεσιών, καθώς και από το Διοικητικό Συμβούλιο, επικουρούμενο από την Επιτροπή Προϋπολογισμού (BUCOM). Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Εσωτερικού Κανονισμού της ΕΚΤ, η Επιτροπή Προϋπολογισμού επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογώντας τις προτάσεις για τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΚΤ και τις αιτήσεις για συμπληρωματικά κονδύλια από την Εκτελεστική Επιτροπή, πριν από την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

2.3. Διαχείριση χαρτοφυλακίων

Η ΕΚΤ διακρατεί τίτλους σε ευρώ για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, τους οποίους έχει αποκτήσει στο πλαίσιο του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme - SMP), του προγράμματος αγοράς τιτλοποιημένων απαιτήσεων (asset-backed securities purchase programme - ABSPP), του προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (public sector purchase programme - PSPP) και των τριών προγραμμάτων αγοράς καλυμμένων ομολογιών

² Η αρχή του διαχωρισμού αναφέρεται στην απαίτηση του κανονισμού ΕΕΜ βάσει της οποίας η ΕΚΤ πρέπει να ασκεί τα εποπτικά καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί με την επιφύλαξη των καθηκόντων της που αφορούν τη νομισματική πολιτική και τυχόν άλλων καθηκόντων και ανεξαρτήτως αυτών.

(covered bond purchase programmes - CBPP).³ Με τα προγράμματα αγοράς⁴ επιδιώκεται η περαιτέρω χαλάρωση των νομισματικών και χρηματοπιστωτικών συνθηκών και, κατ' επέκταση, η επάνοδος των ρυθμών πληθωρισμού σε επίπεδα κάτω αλλά πλησίον του 2% μεσοπρόθεσμα. Στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων οι αγορές διενεργούνται βάσει των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τις συνολικές μηνιαίες αγορές του Ευρωσυστήματος και υπόκεινται σε προκαθορισμένα κριτήρια καταλληλότητας.

Επιπλέον, η ΕΚΤ διακρατεί χαρτοφυλάκιο συναλλαγματικών διαθεσίμων, το οποίο αποτελείται από δολάρια ΗΠΑ, γιεν Ιαπωνίας, χρυσό και ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, και χαρτοφυλάκιο ιδίων πόρων τηρούμενο σε ευρώ.

Ο σκοπός του χαρτοφυλακίου συναλλαγματικών διαθεσίμων είναι να χρηματοδοτεί τις ενδεχόμενες παρεμβάσεις της ΕΚΤ στην αγορά συναλλάγματος. Με βάση τον σκοπό αυτό καθορίζονται οι υψηλού επιπέδου στόχοι διαχείρισης χαρτοφυλακίου, οι οποίοι είναι, κατά σειρά προτεραιότητας, η ρευστότητα, η ασφάλεια και η απόδοση. Υπεύθυνη για τη διαχείριση της επένδυσης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ είναι μια κεντρική υπηρεσία διαχείρισης κινδύνων, ενώ οι επενδυτικές πράξεις διενεργούνται σε αποκεντρωμένη βάση. Όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια σε δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει ένα στρατηγικό χαρτοφυλάκιο στρατηγικών τοποθετήσεων αναφοράς, κατόπιν πρότασης της υπηρεσίας διαχείρισης κινδύνων της ΕΚΤ. Στη συνέχεια, οι υπεύθυνοι διαχείρισης χαρτοφυλακίων της ΕΚΤ σχεδιάζουν τακτικά χαρτοφυλάκια τοποθετήσεων αναφοράς. Με βάση αυτά τα χαρτοφυλάκια, οι πραγματικές θέσεις υλοποιούνται από τους υπευθύνους διαχείρισης χαρτοφυλακίων στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ).

Σκοπός του χαρτοφυλακίου ιδίων πόρων σε ευρώ της ΕΚΤ είναι η εξασφάλιση εισοδήματος με σκοπό τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών της ΕΚΤ οι οποίες δεν σχετίζονται με την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων.⁵ Στο πλαίσιο αυτό, ο στόχος της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου ιδίων πόρων είναι η μεγιστοποίηση των αποδόσεων, με την επιφύλαξη ορισμένων ορίων κινδύνου.

Επιπροσθέτως, τα κεφάλαια που αφορούν τα προγράμματα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο που τελεί υπό τη διαχείριση εξωτερικού φορέα.

³ Η ΕΚΤ δεν διακρατεί περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα (corporate sector purchase programme - CSPP), το οποίο ξεκίνησε στις 8.6.2016. Οι αγορές στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού διενεργούνται από έξι ΕθνΚΤ για λογαριασμό του Ευρωσυστήματος.

⁴ Η ΕΚΤ προβαίνει επί του παρόντος σε αγορές τίτλων στο πλαίσιο του τρίτου προγράμματος CBPP, του προγράμματος ABSPP και του προγράμματος PSPP. Οι αγορές στο πλαίσιο των δύο πρώτων προγραμμάτων CBPP και του προγράμματος SMP έχουν πάψει να διενεργούνται.

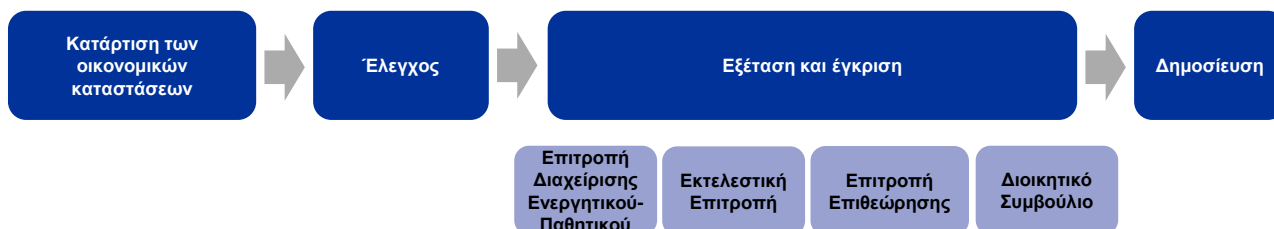
⁵ Οι δαπάνες της ΕΚΤ κατά την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων ανακτώνται μέσω της επιβολής ετήσιων τελών στις εποπτευόμενες οντότητες.

2.4. Καθήκοντα παρακολούθησης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της ΕΚΤ προτείνει πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν ένα κατάλληλο επίπεδο προστασίας έναντι των χρηματοοικονομικών κινδύνων για την ΕΚΤ σε σχέση με τα χαρτοφυλάκια τίτλων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, το χαρτοφυλάκιο συναλλαγματικών διαθεσίμων και το χαρτοφυλάκιο ιδίων πόρων σε ευρώ που τηρεί. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (RMC), στην οποία συμμετέχουν εμπειρογνώμονες από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, επικουρεί τα όργανα λήψης αποφάσεων στην εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας του Ευρωσυστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, με τη διαχείριση και τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών κινδύνων που απορρέουν από τις συναλλαγές του στις αγορές. Όσον αφορά τις εν λόγω δραστηριότητες, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην παρακολούθηση, επιμέτρηση και αναφορά των χρηματοοικονομικών κινδύνων στον ισολογισμό του Ευρωσυστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, καθώς και στον προσδιορισμό και την αναθεώρηση των σχετικών μεθοδολογιών και πλαισίων.

2.5. Κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές που έχει θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ πριν από τη δημοσίευσή τους παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Το Τμήμα Οικονομικών Εκθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών έχει την ευθύνη κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, σε συνεργασία με άλλες υπηρεσιακές μονάδες, οφείλει δε να μεριμνά για την έγκαιρη διάθεση όλων των σχετικών εγγράφων στους ελεγκτές και στα όργανα λήψης αποφάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές τους οποίους προτείνει το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει το Συμβούλιο της ΕΕ.⁶ Οι εξωτερικοί ελεγκτές ευθύνονται για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδικαία την οικονομική θέση της ΕΚΤ και τα αποτελέσματα των εργασιών της, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές που έχει θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Εν προκειμένω οι εξωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν τα βιβλία και τους λογαριασμούς της ΕΚΤ, εκτιμούν την επάρκεια

⁶ Προκειμένου να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών της, η ΕΚΤ ορίζει διαφορετική εταιρία ελεγκτών ανά πενταετία.

των εσωτερικών ελέγχων που εφαρμόζονται στην κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και αξιολογούν την καταλληλότητα των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πολιτικών.

Οι διαδικασίες κατάρτισης και υποβολής οικονομικών εκθέσεων και οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ δύνανται επίσης να υποβληθούν σε εσωτερικούς ελέγχους. Όλες οι εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν συστάσεις προς τις ενδιαφερόμενες υπηρεσιακές μονάδες, υποβάλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού της ΕΚΤ, στη σύνθεση της οποίας περιλαμβάνονται εκπρόσωποι από διάφορες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ, παρακολουθεί συστηματικά και αξιολογεί όλους τους παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσης της ΕΚΤ. Εξετάζει τις οικονομικές καταστάσεις και τα σχετικά έγγραφα πριν από την υποβολή τους στην Εκτελεστική Επιτροπή για έγκριση.

Αφού η Εκτελεστική Επιτροπή εγκρίνει την έκδοσή τους, οι οικονομικές καταστάσεις μαζί με τη γνωμοδότηση των εξωτερικών ελεγκτών και όλα τα σχετικά έγγραφα υποβάλλονται στην Επιτροπή Επιθεώρησης⁷ προς εξέταση, προτού διαβιβαστούν στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική έγκριση. Η Επιτροπή Επιθεώρησης επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στις αρμοδιότητές του σχετικά με την ακεραιότητα των οικονομικών πληροφοριών και την επίβλεψη των εσωτερικών ελέγχων, μεταξύ άλλων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή Επιθεώρησης αξιολογεί τις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ και εξετάζει αν αυτές απεικονίζουν ακριβοδίκαια την πραγματική κατάσταση και αν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με εγκεκριμένους κανόνες λογιστικής παρακολούθησης. Επιπλέον, εξετάζει τυχόν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την υποβολή λογιστικών ή χρηματοοικονομικών εκθέσεων τα οποία θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ.

Οι οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης και η σημείωση επί της διανομής των κερδών/του επιμερισμού της ζημίας της ΕΚΤ εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Φεβρουάριο και δημοσιεύονται ευθύς αμέσως, μαζί με την έκθεση των ελεγκτών.

3. Διαχείριση κινδύνων

Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί κρίσιμο στοιχείο των δραστηριοτήτων της ΕΚΤ και επιτελείται μέσω μιας συνεχούς διαδικασίας εντοπισμού, αξιολόγησης, μετριασμού και παρακολούθησης των κινδύνων. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η ΕΚΤ, οι πηγές αυτών των κινδύνων και τα πλαίσια ελέγχου κινδύνων που εφαρμόζονται. Στις ενότητες που ακολουθούν παρέχονται περαιτέρω λεπτομέρειες.

⁷ Η Επιτροπή Επιθεώρησης αποτελείται από πέντε μέλη: τον αντιπρόεδρο της ΕΚΤ, δύο εκ των αρχαιότερων διοικητών ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ και δύο εξωτερικά μέλη, τα οποία επιλέγονται μεταξύ υψηλόβαθμων αξιωματούχων με εμπειρία στην κεντρική τραπεζική.

Κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η ΕΚΤ

Κίνδυνος	Συνιστώσα	Είδος κινδύνου	Πηγή κινδύνου	Πλαίσιο ελέγχου κινδύνου
Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι	Πιστωτικός κίνδυνος ¹	Κίνδυνος αθέτησης υποχρεώσεων	<ul style="list-style-type: none"> • συναλλαγματικά διαθέσιμα • επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε ευρώ • τίτλοι νομισματικής πολιτικής 	<ul style="list-style-type: none"> • κριτήρια καταλληλότητας • όρια έκθεσης σε κίνδυνο • διαφοροποίηση • σύσταση εξασφαλίσεων • παρακολούθηση χρηματοοικονομικών κινδύνων
		Κίνδυνος μεταβολής της πιστοληπτικής αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • συναλλαγματικά διαθέσιμα • επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε ευρώ 	
	Κίνδυνος αγοράς	Κίνδυνος νομίσματος και κίνδυνος τιμής εμπορευμάτων ²	<ul style="list-style-type: none"> • συναλλαγματικά διαθέσιμα • διαθέσιμα σε χρυσό 	<ul style="list-style-type: none"> • διαφοροποίηση • λογαριασμοί αναπροσαρμογής • παρακολούθηση χρηματοοικονομικών κινδύνων
		Κίνδυνος επιτοκίου ³	<ul style="list-style-type: none"> • συναλλαγματικά διαθέσιμα • επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε ευρώ <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Ισολογισμός της ΕΚΤ ως σύνολο 	<ul style="list-style-type: none"> • όρια κινδύνου αγοράς • πολιτικές κατανομής στοιχείων ενεργητικού • λογαριασμοί αναπροσαρμογής • παρακολούθηση χρηματοοικονομικών κινδύνων <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • πολιτικές κατανομής στοιχείων ενεργητικού • παρακολούθηση χρηματοοικονομικών κινδύνων
	Κίνδυνος ρευστότητας ⁴		<ul style="list-style-type: none"> • συναλλαγματικά διαθέσιμα 	<ul style="list-style-type: none"> • πολιτικές κατανομής στοιχείων ενεργητικού • όρια ρευστότητας • παρακολούθηση χρηματοοικονομικών κινδύνων
	Λειτουργικός κίνδυνος ⁵		<ul style="list-style-type: none"> • εργατικό δυναμικό, στελέχωση και διαχείριση προσωπικού, • πολιτικές σε θέματα προσωπικού • εσωτερική διακυβέρνηση και υπηρεσιακές διαδικασίες • συστήματα • εξωτερικά γεγονότα 	<ul style="list-style-type: none"> • προσδιορισμός, αξιολόγηση, αντιμετώπιση, αναφορά και παρακολούθηση λειτουργικών κινδύνων • πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου συμπεριλαμβανομένης πολιτικής ανοχής κινδύνων • πλαίσιο διαχείρισης επιχειρησιακής συνέχειας • πλαίσιο διαχείρισης κρίσεων

1) Ως **πιστωτικός κίνδυνος** ορίζεται ο κίνδυνος χρηματοοικονομικών ζημιών λόγω της επέλευσης "γεγονότος αθέτησης υποχρεώσεων" προκαλούμενου από την αδυναμία πιστούχου (αντισυμβαλλόμενου ή εκδότη) να εκπληρώσει εγκαίρως τις οικονομικές του υποχρεώσεις ή της ανατιμολόγησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έπεται από σημαντική επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας και της πιστοληπτικής αξιολόγησης τους.

2) Ως **κίνδυνος νομίσματος και κίνδυνος τιμής εμπορευμάτων** ορίζεται ο κίνδυνος χρηματοοικονομικών ζημιών (α) επί τοποθετήσεων σε ξένο νόμισμα λόγω διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών, και (β) επί βασικών εμπορευμάτων λόγω διακυμάνσεων των αγοραίων τιμών τους.

3) Ως **κίνδυνος επιτοκίου** ορίζεται ο κίνδυνος χρηματοοικονομικών ζημιών συνεπεία δυσμενούς μεταβολής των επιτοκίων η οποία (i) οδηγεί σε μείωση, λόγω αποτίμησης με βάση τις αγοραίες τιμές, της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ή (ii) ασκεί αρνητική επίδραση στους καθαρούς τόκους-έσοδα.

4) Ως **κίνδυνος ρευστότητας** ορίζεται ο κίνδυνος χρηματοοικονομικών ζημιών εξαιτίας της αδυναμίας ρευστοποίησης κάποιου στοιχείου ενεργητικού στην επικρατούσα αγοράία τιμή του εντός κατάλληλου χρονικού πλαισίου.

5) Ως **λειτουργικός κίνδυνος** ορίζεται ο κίνδυνος αρνητικού αντίκτυπου σε οικονομικό επίπεδο, επίπεδο υπηρεσιακής δραστηριότητας ή φήμης, που προκαλείται από τον ανθρώπινο παράγοντα, από την ανεπαρκή εφαρμογή ή την αστοχία των διαδικασιών εσωτερικής διακυβέρνησης και των υπηρεσιακών διαδικασιών, από την αστοχία συστημάτων στα οποία στηρίζονται οι διαδικασίες ή από εξωτερικά γεγονότα (π.χ. φυσικές καταστροφές ή εξωτερικές επιθέσεις).

3.1. Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΕΚΤ και τα συναφή ανοίγματα. Η ΕΚΤ αποφασίζει για την κατανομή των στοιχείων του ενεργητικού της και εφαρμόζει κατάλληλα πλαίσια διαχείρισης κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις λειτουργίες που επιτελούν τα διάφορα χαρτοφυλάκια, την έκθεση σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους και την προσέγγιση που προκρίνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων ως προς τον κίνδυνο.

Για την ποσοτικοποίηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ποικίλα μέτρα. Η ΕΚΤ εφαρμόζει τεχνικές εκτίμησης κινδύνου που έχει αναπτύξει η ίδια, οι οποίες βασίζονται σε ένα κοινό πλαίσιο προσομοίωσης του κινδύνου αγοράς και του πιστωτικού κινδύνου. Οι έννοιες, οι τεχνικές και οι υποθέσεις που αποτελούν το υπόβαθρο για την ανάπτυξη των μέτρων βασίζονται στα πρότυπα της αγοράς και τα διαθέσιμα δεδομένα της αγοράς.

Για να κατανοηθεί το πλήρες φάσμα των γεγονότων που ίσως ενέχουν κίνδυνο και που θα μπορούσαν να εκδηλωθούν με διαφορετική συχνότητα και με διαφορετικό βαθμό σοβαρότητας, και προκειμένου να αποφευχθεί η εξάρτηση από έναν μόνο δείκτη μέτρησης κινδύνου, η ΕΚΤ χρησιμοποιεί κυρίως δύο είδη στατιστικών δεικτών μέτρησης κινδύνου, την "αξία σε κίνδυνο" ή "μέγιστη δυνητική ζημία" (Value-at-Risk - VaR) και την "αναμενόμενη ζημία" (Expected Shortfall -ES),⁸ που υπολογίζονται με διαφορετικά επίπεδα εμπιστοσύνης, σε ορίζοντα ενός έτους. Οι εν λόγω δείκτες μέτρησης κινδύνου δεν λαμβάνουν υπόψη τους (i) τον κίνδυνο ρευστότητας των χαρτοφυλακίων της ΕΚΤ, ιδίως των συναλλαγματικών διαθεσίμων, και (ii) τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο μείωσης των καθαρών τόκων-εσόδων της ΕΚΤ. Για το λόγο αυτό, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση και συμπλήρωση των εν λόγω στατιστικών εκτιμήσεων του κινδύνου, η ΕΚΤ υποβάλλει τακτικά τα σενάρια σε αναλύσεις ευαισθησίας και σε προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και διενεργεί πιο μακροπρόθεσμες προβολές για την έκθεση σε κίνδυνο και για τα έσοδα.

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι για το σύνολο των χαρτοφυλακίων της ΕΚΤ στις 31.12.2016, μετρούμενοι ως VaR με επίπεδο εμπιστοσύνης 95% σε ορίζοντα ενός έτους (VaR95%), ανήλθαν σε 10,6 δισεκ. ευρώ, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 0,6 δισεκ. ευρώ σε σύγκριση με τους κινδύνους που είχαν υπολογιστεί στις 31.12.2015. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην άνοδο της αξίας των διαθεσίμων της ΕΚΤ σε χρυσό, ως αποτέλεσμα της άνοδου της τιμής του χρυσού το 2016. Ο πρόσθετος κίνδυνος μετριάζεται από την αύξηση των αντίστοιχων λογαριασμών αναπροσαρμογής.

⁸ Ως αξία σε κίνδυνο ή μέγιστη δυνητική ζημία (Value-at-Risk - VaR) ορίζεται η μέγιστη ζημία που, σύμφωνα με στατιστικό υπόδειγμα, δεν υπερβαίνεται με δεδομένη πιθανότητα (επίπεδο εμπιστοσύνης). Ως "αναμενόμενη ζημία" (Expected Shortfall -ES) ορίζεται η σταθμισμένη ως προς την πιθανότητα μέση ζημία στην περίπτωση υλοποίησης των σεναρίων καθ' υπέρβαση του ορίου της VaR με δεδομένο επίπεδο εμπιστοσύνης.

3.1.1. Πιστωτικός κίνδυνος

Τα πλαίσια ελέγχου και τα όρια κινδύνων που χρησιμοποιεί η ΕΚΤ για να διαχειρίζεται το δικό της προφίλ πιστωτικού κινδύνου διαφέρουν ανάλογα με τα είδη των πράξεων, αντανακλώντας τους στόχους πολιτικής ή τους επενδυτικούς στόχους των διαφόρων χαρτοφυλακίων και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέει από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ είναι χαμηλός, καθώς τα εν λόγω διαθέσιμα επενδύονται σε περιουσιακά στοιχεία υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Σκοπός του χαρτοφυλακίου ιδίων πόρων σε ευρώ είναι να εξασφαλίζει στην ΕΚΤ εισόδημα για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών της δαπανών οι οποίες δεν σχετίζονται με την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων, προστατεύοντας παράλληλα το κεφάλαιο που έχει επενδυθεί. Έτσι, όσον αφορά τα συγκεκριμένα διαθέσιμα η απόδοση διαδραματίζει σχετικά σημαντικότερο ρόλο στην κατανομή των στοιχείων ενεργητικού και στο πλαίσιο ελέγχου κινδύνων απ' ό,τι όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο πιστωτικός κίνδυνος σε σχέση με τα εν λόγω διαθέσιμα διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα.

Οι τίτλοι που έχουν αποκτηθεί για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους και επομένως κάθε κίνδυνος μεταβολής της πιστοληπτικής αξιολόγησης, ο οποίος συνδέεται με τους τίτλους αυτούς, δεν επηρεάζει άμεσα τις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ. Ωστόσο, οι τίτλοι αυτοί εξακολουθούν να υπόκεινται σε κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων, ο οποίος διατηρείται εντός των επιπέδων ανοχής κινδύνου της ΕΚΤ μέσω του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζεται.

3.1.2. Κίνδυνος αγοράς

Κατά τη διαχείριση των διαθεσίμων της, τα κυριότερα είδη κινδύνων αγοράς στους οποίους εκτίθεται η ΕΚΤ είναι ο κίνδυνος νομίσματος και ο κίνδυνος τιμής εμπορευμάτων (τιμής χρυσού). Η ΕΚΤ εκτίθεται επίσης σε κίνδυνο επιτοκίου.

Κίνδυνος νομίσματος και κίνδυνος τιμής εμπορευμάτων

Ο κίνδυνος νομίσματος και ο κίνδυνος τιμής εμπορευμάτων κυριαρχούν στο προφίλ χρηματοοικονομικών κινδύνων της ΕΚΤ. Αυτό οφείλεται στο ύψος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της (τα οποία αποτελούνται κυρίως από δολάρια ΗΠΑ) και των διαθεσίμων της σε χρυσό, καθώς και στην υψηλή μεταβλητότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των τιμών του χρυσού.

Λόγω του ρόλου που διαδραματίζουν ο χρυσός και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα σε επίπεδο πολιτικής, η ΕΚΤ δεν επιδιώκει να εξαλείψει τον κίνδυνο νομίσματος και τον

κίνδυνο τιμής εμπορευμάτων. Οι κίνδυνοι αυτοί μετριάζονται με τη διαφοροποίηση των διαθέσιμων σε διαφορετικά νομίσματα και χρυσό.

Σύμφωνα με τους κανόνες του Ευρωσυστήματος, οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής χρυσού και δολαρίων ΗΠΑ, οι οποίοι ανέρχονταν σε 13,9 δισεκ. ευρώ (2015: 11,9 δισεκ. ευρώ) και 12,0 δισεκ. ευρώ (2015: 10,6 δισεκ. ευρώ) αντίστοιχα στις 31.12.2016, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να απορροφήσουν την επίδραση μελλοντικών δυσμενών μεταβολών της τιμής του χρυσού και της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ, έτσι ώστε να περιοριστεί ή ακόμη να αποτραπεί η επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης της ΕΚΤ.

Κίνδυνος επιτοκίου

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα και τα χαρτοφυλάκια ιδίων πόρων σε ευρώ της ΕΚΤ επενδύονται κατά κύριο λόγο σε τίτλους σταθερού εισοδήματος, οι οποίοι αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές και, επομένως, εκτίθενται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος προκύπτει από τις μεταβολές των επιτοκίων. Η διαχείριση αυτού του κινδύνου επιτυγχάνεται με πολιτικές κατανομής στοιχείων ενεργητικού και εφαρμογής ορίων κινδύνου αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου που απορρέει από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ είναι χαμηλός, καθώς τα εν λόγω διαθέσιμα επενδύονται κατά κύριο λόγο σε περιουσιακά στοιχεία με σχετικά μικρή διάρκεια προκειμένου να διατηρείται ανά πάσα στιγμή η αγοραία αξία των συναλλαγματικών διαθέσιμων, τα οποία διακρατούνται για σκοπούς ενδεχόμενων παρεμβάσεων. Καθώς αυτό δεν έχει ιδιαίτερη σημασία για το χαρτοφυλάκιο ιδίων πόρων σε ευρώ, η διάρκεια των περιουσιακών στοιχείων του εν λόγω χαρτοφυλακίου είναι γενικά μεγαλύτερη, με αποτέλεσμα το επίπεδο κινδύνου επιτοκίου να είναι υψηλότερο, αν και παραμένει περιορισμένο.

Η ΕΚΤ εκτίθεται επίσης στον κίνδυνο αναντιστοιχίας μεταξύ του επιτοκίου επί των περιουσιακών της στοιχείων και του επιτοκίου που καταβάλλεται επί των υποχρεώσεων της, γεγονός που επηρεάζει τους καθαρούς τόκους-έσοδα της ΕΚΤ. Ο κίνδυνος αυτός δεν συνδέεται άμεσα με κάποιο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, αλλά με τη συνολική διάρθρωση του ισολογισμού της ΕΚΤ, ιδίως την ύπαρξη αναντιστοιχιών ληκτότητας και αποδόσεων μεταξύ ενεργητικού και παθητικού. Για τη διαχείριση αυτού του τύπου κινδύνου, με την επιφύλαξη των επιδιώξεων της νομισματικής πολιτικής, χρησιμοποιούνται πολιτικές κατανομής στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και διαδικασιών που διασφαλίζουν ότι οι αγορές διενεργούνται σε κατάλληλες τιμές. Ο κίνδυνος αυτός μετριάζεται περαιτέρω από την ύπαρξη άτοκων υποχρεώσεων στον ισολογισμό της ΕΚΤ.

Η ΕΚΤ παρακολουθεί αυτόν τον κίνδυνο διενεργώντας μια προσανατολισμένη προς το μέλλον ανάλυση της κερδοφορίας της. Από την ανάλυση αυτή προκύπτει ότι η ΕΚΤ αναμένεται να εξακολουθήσει να καταγράφει καθαρούς τόκους-έσοδα τα προσεχή έτη, παρά το αυξανόμενο μερίδιο των στοιχείων του ενεργητικού που αφορούν τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής, τα οποία έχουν χαμηλές αποδόσεις και μεγάλη διάρκεια και εμφανίζονται στον ισολογισμό της, ως

αποτέλεσμα των εν εξελίξει προγραμμάτων αγοράς στοιχείων ενεργητικού για σκοπούς νομισματικής πολιτικής.

3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Λόγω του ρόλου που διαδραματίζει το ευρώ ως κύριο αποθεματικό νόμισμα, του ρόλου της ΕΚΤ ως κεντρικής τράπεζας και της διάρθρωσης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της, η ΕΚΤ εκτίθεται σε κίνδυνο ρευστότητας κυρίως σε σχέση με τα συναλλαγματικά της διαθέσιμα. Αυτό συμβαίνει επειδή ενδέχεται να χρειαστεί να ρευστοποιήσει μεγάλες ποσότητες των εν λόγω διαθεσίμων σε σύντομο χρονικό διάστημα, για σκοπούς παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος. Για τη διαχείριση αυτού του κινδύνου, οι πολιτικές κατανομής των στοιχείων ενεργητικού και η θέσπιση ορίων διασφαλίζουν ότι ένα αρκετά μεγάλο μερίδιο των διαθεσίμων της ΕΚΤ επενδύεται σε στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να ρευστοποιηθούν γρήγορα με αμελητέα επίδραση στην τιμή.

Το 2016 ο κίνδυνος ρευστότητας των χαρτοφυλακίων της ΕΚΤ εξακολούθησε να είναι χαμηλός.

3.2. Λειτουργικός κίνδυνος

Οι κύριοι στόχοι του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου της ΕΚΤ είναι (α) να συμβάλει στη διασφάλιση ότι η ΕΚΤ επιτυγχάνει την αποστολή της και τους σκοπούς της και (β) να προστατεύσει τη φήμη και την περιουσία της έναντι απώλειας, κατάχρησης και ζημίας.

Σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, κάθε υπηρεσιακή μονάδα είναι υπεύθυνη για τον προσδιορισμό των λειτουργικών κινδύνων και ελέγχων, την αξιολόγησή τους, τον τρόπο αντιμετώπισής τους, την αναφορά και παρακολούθησή τους. Οι υπηρεσιακές μονάδες με εγκάρσιο ρόλο παρέχουν συγκεκριμένους ελέγχους σε επίπεδο τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική ανοχής κινδύνων της ΕΚΤ παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά τις στρατηγικές για την αντιμετώπιση κινδύνων και τις διαδικασίες αποδοχής κινδύνων. Συνδέεται με έναν πίνακα αξιολόγησης κινδύνων που βασίζεται στις κλίμακες της ΕΚΤ για τη διαβάθμιση της πιθανότητας και του αντίκτυπου τυχόν κινδύνου (οι οποίες εφαρμόζουν ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια).

Το τμήμα διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο υπάγεται στον Γενικό Διευθυντή Υπηρεσιών, είναι αρμόδιο για τη διατήρηση των πλαισίων διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και επιχειρησιακής συνέχειας και την παροχή της συναφούς μεθοδολογικής στήριξης προς τις μονάδες που εκτίθενται σε κίνδυνο και ασκούν έλεγχο σε ό,τι αφορά τις συναφείς δραστηριότητες. Επιπλέον, υποβάλλει ετήσιες και ad-hoc εκθέσεις σχετικά με τους λειτουργικούς κινδύνους στην Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου και την Εκτελεστική Επιτροπή και στηρίζει τα όργανα λήψης αποφάσεων στο εποπτικό τους έργο όσον αφορά τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων και ελέγχων της ΕΚΤ. Συντονίζει το πρόγραμμα διαχείρισης επιχειρησιακής συνέχειας, τις δοκιμές επιχειρησιακής

συνέχειας και ελέγχους των συναφών μηχανισμών για τις κρίσιμες από άποψη χρόνου λειτουργίες της ΕΚΤ, οι οποίοι διενεργούνται σε τακτική βάση. Τέλος, στηρίζει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των δομών υποστήριξής της, καθώς και τις υπηρεσιακές μονάδες, σε (εξαιρετικές) καταστάσεις που πιθανώς να εξελιχθούν σε επιχειρησιακή κρίση.

4. Οικονομικοί πόροι

Οι οικονομικοί πόροι της ΕΚΤ (i) επενδύονται σε περιουσιακά στοιχεία που παράγουν εισόδημα και/ή (ii) χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν άμεσα ζημιές που συνδέονται με την επέλευση χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι πόροι αυτοί αποτελούνται από το κεφάλαιο, τη γενική πρόβλεψη έναντι κινδύνων, τους λογαριασμούς αναπροσαρμογής και τα καθαρά έσοδα χρήσης.

Κεφάλαιο

Στις 31.12.2016 το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ ανερχόταν σε 7.740 εκατ. ευρώ. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη σημείωση 15.1 "Κεφάλαιο", στις σημειώσεις επί του ισολογισμού.

Πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού

Λόγω του υψηλού βαθμού έκθεσης σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως περιγράφεται στην Ενότητα 3.1, η ΕΚΤ διατηρεί πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου (κίνδυνου νομίσματος), κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού (κινδύνου τιμής εμπορευμάτων). Το ύψος και η αναγκαιότητα αυτής της πρόβλεψης επανεξετάζονται ετησίως, ενώ λαμβάνεται υπόψη μια σειρά παραγόντων, όπως η ποσότητα των περιουσιακών στοιχείων που ενέχουν κίνδυνο, τα προβλεπόμενα αποτελέσματα για το προσεχές έτος και μια εκτίμηση κινδύνου. Η εκτίμηση αυτή περιγράφεται στην Ενότητα 3.1 και εφαρμόζεται κατά τρόπο συνεπή διαχρονικά. Η πρόβλεψη έναντι κινδύνων, μαζί με τυχόν ποσά που τηρούνται στο γενικό αποθεματικό της ΕΚΤ, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την αξία του κεφαλαίου που έχουν καταβάλει οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ.

Στις 31.12.2016 η πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού ανήλθε σε 7.620 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο ισούται με την αξία των καταβεβλημένων μέχρι την ως άνω ημερομηνία μεριδίων συμμετοχής των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη επί χρυσού, συναλλάγματος και τίτλων που υπόκεινται σε αναπροσαρμογή τιμών, δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης αλλά καταγράφονται απευθείας στους λογαριασμούς αναπροσαρμογής που εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού της ΕΚΤ. Αυτά τα υπόλοιπα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να απορροφήσουν την επίδραση τυχόν μελλοντικών δυσμενών μεταβολών των τιμών ή/και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και επομένως ενισχύουν την ανθεκτικότητα της ΕΚΤ στους υποκείμενους κινδύνους.

Το συνολικό ποσό των λογαριασμών αναπροσαρμογής για τον χρυσό, το συνάλλαγμα και τους τίτλους στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 ανερχόταν στα 28,8 δισεκ. ευρώ⁹ (2015: 25,0 δισεκ. ευρώ). Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. την Ενότητα "Λογιστικές πολιτικές" και τη σημείωση 14 "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής" στις σημειώσεις επί του ισολογισμού.

Καθαρά έσοδα

Τα καθαρά έσοδα που προκύπτουν από τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της ΕΚΤ σε δεδομένο οικονομικό έτος θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να απορροφήσουν τις ενδεχόμενες ζημιές του έτους αυτού σε περίπτωση υλοποίησης χρηματοοικονομικών κινδύνων. Έτσι, τα καθαρά έσοδα συμβάλλουν στη διασφάλιση της καθαρής θέσης της ΕΚΤ.

Εξελίξεις των οικονομικών πόρων της ΕΚΤ

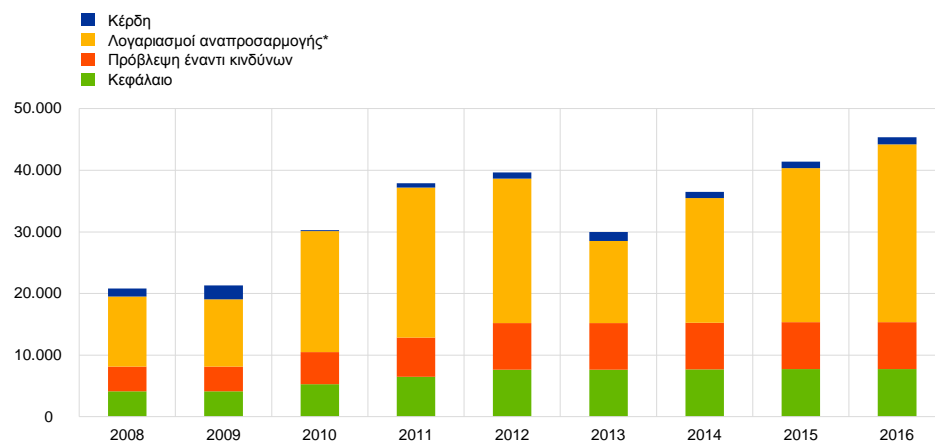
Στο Διάγραμμα 1 παρουσιάζεται η εξέλιξη των προαναφερθέντων οικονομικών πόρων της ΕΚΤ, καθώς και των βασικών συναλλαγματικών ισοτιμιών και της τιμής του χρυσού, για την περίοδο 2008-2016. Στο διάστημα αυτό παρατηρήθηκαν τα εξής: (α) το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ σχεδόν διπλασιάστηκε, λόγω της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου το 2010 να αυξήσει το εγγεγραμμένο κεφάλαιο, (β) το ύψος της πρόβλεψης έναντι κινδύνων αυξήθηκε σε ποσό ίσο με το κεφάλαιο που έχουν καταβάλει οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, (γ) οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής παρουσίασαν αξιοσημείωτη μεταβλητότητα η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών και της τιμής του χρυσού, και (δ) τα καθαρά κέρδη κυμάνθηκαν μεταξύ 0,2 δισεκ. ευρώ και 2,3 δισεκ. ευρώ και επηρεάστηκαν από διάφορους παράγοντες, όπως οι μεταφορές στην πρόβλεψη έναντι κινδύνων της ΕΚΤ, οι εξελίξεις των επιτοκίων και οι αγορές τίτλων που αφορούν τη νομισματική πολιτική.

⁹ Επιπλέον, το στοιχείο του ισολογισμού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής" περιλαμβάνει την επανεπιμέτρηση των μετεργασιακών παροχών.

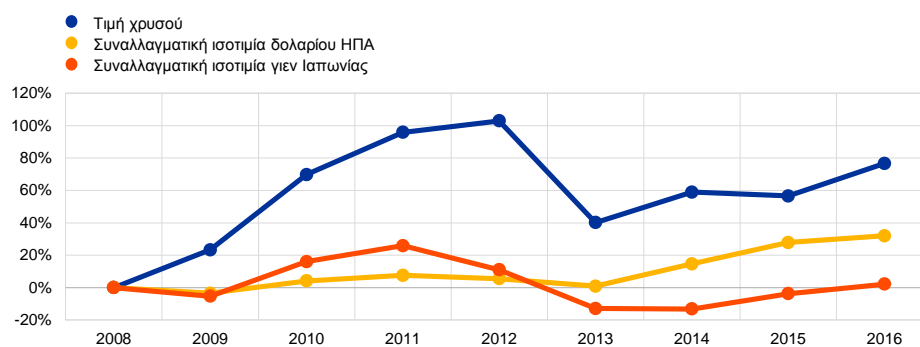
Διάγραμμα 1

Οι οικονομικοί πόροι της ΕΚΤ, οι βασικές συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι τιμές του χρυσού¹⁰ την περίοδο 2008-2016

(εκατ. ευρώ)

(ποσοστιαίες μεταβολές σε σχέση με το 2008)

Πηγή: ΕΚΤ.

* περιλαμβάνεται το συνολικό κέρδος από αναπροσαρμογή επί χρυσού, συναλλάγματος και τίτλων

5. Επίδραση των κύριων δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Ο πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τις κύριες πράξεις και καθήκοντα της ΕΚΤ κατά την εκπλήρωση της αποστολής της και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ. Η πλήρης έκταση των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος αποτυπώνεται στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, αντανακλώντας την αρχή της αποκεντρωμένης εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής στο Ευρωσύστημα.

¹⁰ Η εξέλιξη των βασικών συναλλαγματικών ισοτιμιών και της τιμής του χρυσού εκφράζεται ως ποσοστιαία μεταβολή σε σχέση με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και την τιμή του χρυσού στο τέλος του 2008.

Πράξη/Καθήκον	Επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ
Πράξεις νομισματικής πολιτικής	Οι πράξεις νομισματικής πολιτικής που διενεργούνται με τη δέσμη συμβατικών μέσων (δηλ. πράξεις ανοικτής αγοράς, πάγιες διευκολύνσεις και υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών για τα πιστωτικά ιδρύματα) εφαρμόζονται σε αποκεντρωμένη βάση από τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Συνεπώς, οι πράξεις αυτές δεν αποτυπώνονται στον ισολογισμό της ΕΚΤ.
Τίτλοι διακρατούμενοι για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (στο πλαίσιο των τριών προγραμμάτων CBPP, καθώς και των προγραμμάτων SMP, ABSPP και PSPP) ¹¹	Οι τίτλοι που αποκτήθηκαν για σκοπούς νομισματικής πολιτικής καταγράφονται στο στοιχείο του ισολογισμού "Τίτλοι διακρατούμενοι για σκοπούς νομισματικής πολιτικής". Οι τίτλοι που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια καταγράφονται στο αποσβεσθέν κόστος και τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο διενεργείται έλεγχος απομείωσης αξίας. Τα δεδουλευμένα στοιχεία τοκομεριδίων και η απόσβεση των διαφορών υπέρ και υπό το άρτιο περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης. ¹²
Επενδυτικές δραστηριότητες (διαχείριση συναλλαγματικών διαθεσίμων και ιδίων κεφαλαίων)	Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ παρουσιάζονται ως στοιχεία εντός ισολογισμού ¹³ ή αποτυπώνονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού. Το χαρτοφυλάκιο ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ παρουσιάζεται ως στοιχεία εντός ισολογισμού, κυρίως στο στοιχείο "Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού". Οι καθαροί τόκοι-έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων στοιχείων τοκομεριδίων και της απόσβεσης των διαφορών υπέρ ή υπό το άρτιο, περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης. ¹⁴ Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από μεταβολές τιμών και διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών, οι οποίες υπερβαίνουν τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που είχαν καταγραφεί παλαιότερα στα ίδια στοιχεία, καθώς και τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από την πώληση τίτλων, περιλαμβάνονται επίσης στα αποτελέσματα χρήσης. ¹⁵ Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη καταγράφονται εντός ισολογισμού στο στοιχείο "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής".
Πράξεις παροχής ρευστότητας σε συνάλλαγμα	Η ΕΚΤ ενεργεί ως ενδιάμεσος φορέας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών εκτός ζώνης ευρώ και των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μέσω πράξεων ανταλλαγής με σκοπό την παροχή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης σε συνάλλαγμα προς τους αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω πράξεις καταγράφονται στα στοιχεία του ισολογισμού "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ" και "Λοιπές απαιτήσεις/υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος" και δεν επηρεάζουν τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης της ΕΚΤ.
Συστήματα πληρωμών (TARGET2)	Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από το TARGET2 παρουσιάζονται στον ισολογισμό της ΕΚΤ ως μία μόνο καθαρή πιστωτική ή χρεωστική θέση. Οι τόκοι αυτών των υπολοίπων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης στα στοιχεία "Λοιποί τόκοι-έσοδα" και "Λοιποί τόκοι-έξοδα".
Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	Έχει κατανεμηθεί στην ΕΚΤ μερίδιο 8% της συνολικής αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία. Το μερίδιο αυτό αντικρύζεται από απαιτήσεις έναντι των ΕθνΚΤ, οι οποίες τοκίζονται με το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης. Οι τόκοι αυτοί περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης στο στοιχείο "Τόκοι-έσοδα από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος". Τα έξοδα που συνδέονται κυρίως με το κόστος της διασυναριακής μεταφοράς τραπεζογραμμάτων ευρώ μεταξύ των μονάδων εκτύπωσης τραπεζογραμμάτων και των ΕθνΚΤ, για την παράδοση νέων τραπεζογραμμάτων, και μεταξύ των ΕθνΚΤ, για την κάλυψη ελλείψεων με πλεονάζοντα αποθέματα βαρύνουν κεντρικά την ΕΚΤ. Τα εν λόγω έξοδα παρουσιάζονται στα αποτελέσματα χρήσης στον λογαριασμό "Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμμάτων".
Τραπεζική εποπτεία	Οι ετήσιες δαπάνες της ΕΚΤ σε σχέση με τα εποπτικά της καθήκοντα ανακτώνται μέσω της επιβολής ετήσιων εποπτικών τελών στις εποπτευόμενες οντότητες. Τα εποπτικά τέλη περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης στον λογαριασμό "Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες".

6. Οικονομικό αποτέλεσμα για το 2016

Το 2016 το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ ήταν 1.193 εκατ. ευρώ (2015: 1.082 εκατ. ευρώ).

Στο Διάγραμμα 2 παρουσιάζονται τα επιμέρους στοιχεία των αποτελεσμάτων χρήσης της ΕΚΤ το 2016 και συγκρίνονται με τα αντίστοιχα στοιχεία του 2015.

¹¹ Η ΕΚΤ δεν διενεργεί αγορές τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα.

¹² Καταγράφονται σε καθαρή βάση είτε στο στοιχείο "Λοιποί τόκοι-έσοδα" είτε στο στοιχείο "Λοιποί τόκοι-έξοδα", ανάλογα με το εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό.

¹³ Καταγράφονται κυρίως στα στοιχεία "Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό", "Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ", "Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ" και "Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ".

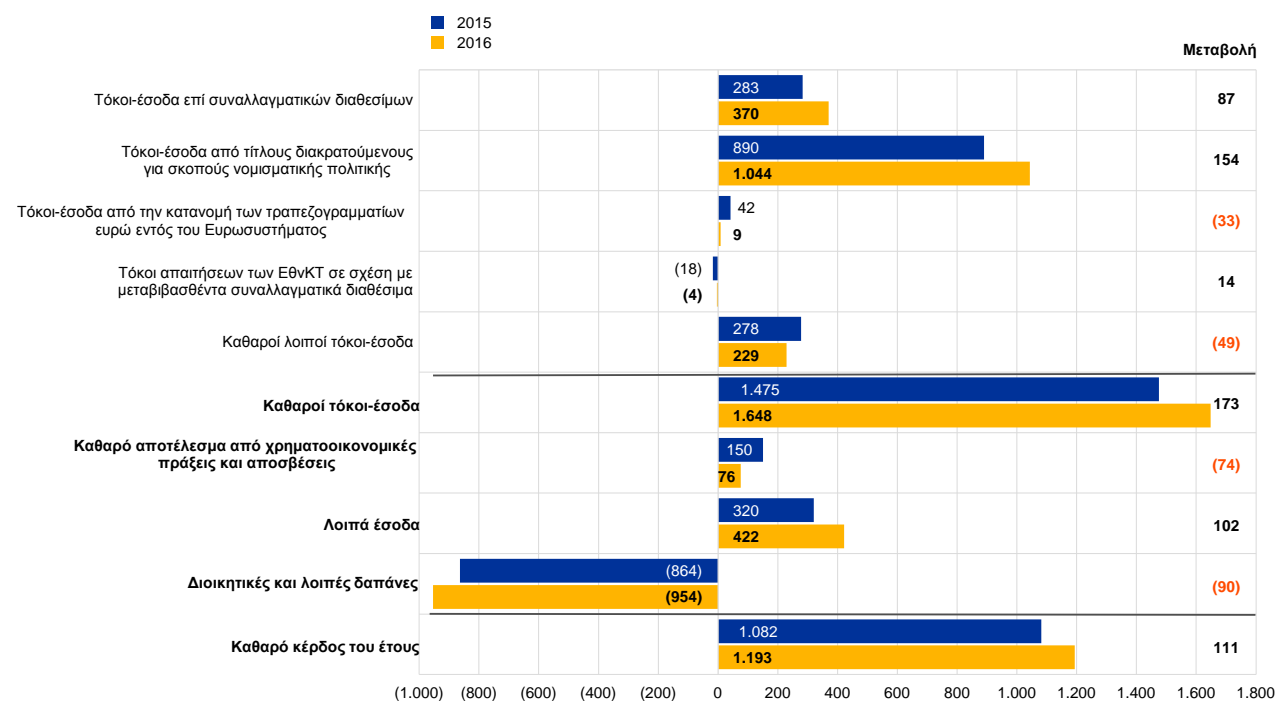
¹⁴ Τα έσοδα από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ εμφανίζονται στο στοιχείο "Τόκοι-έσοδα επί συναλλαγματικών διαθεσίμων", ενώ οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα από τα ίδια κεφάλαια αποτυπώνονται στα στοιχεία "Λοιποί τόκοι-έσοδα" και "Λοιποί τόκοι-έξοδα".

¹⁵ Καταγράφονται στα στοιχεία "Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων" και "Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από χρηματοοικονομικές πράξεις", αντίστοιχα.

Διάγραμμα 2

Ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσης της ΕΚΤ το 2016 και το 2015

(εκατ. ευρώ)

Πηγή: ΕΚΤ.

Κυριότερες εξελίξεις

- Οι τόκοι-έσοδα επί των συναλλαγματικών διαθεσίμων αυξήθηκαν κατά 87 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων-εσόδων επί τίτλων σε δολάρια ΗΠΑ.
- Οι τόκοι-έσοδα επί τίτλων που αποκτήθηκαν για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αυξήθηκαν από 890 εκατ. ευρώ το 2015 σε 1.044 εκατ. ευρώ το 2016. Η μείωση των εσόδων λόγω της λήξης τίτλων που είχαν αποκτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος SMP και του πρώτου και δεύτερου προγράμματος CBPP υπεραντισταθμίστηκε από τα έσοδα από το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων (Asset Purchase Programme - APP).¹⁶
- Οι τόκοι-έσοδα επί του μεριδίου της ΕΚΤ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ και οι τόκοι-έσοδα πληρωτέοι προς τις ΕθνΚΤ επί των μεταβιβασθέντων συναλλαγματικών διαθεσίμων μειώθηκαν κατά 33 εκατ. ευρώ και 14 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, ως αποτέλεσμα του χαμηλότερου μέσου επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης το 2016.

¹⁶ Το πρόγραμμα APP περιλαμβάνει τα προγράμματα CBPP3, ABSPP, PSPP και το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα (CSPP). Η ΕΚΤ δεν διενεργεί αγορές τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος CSPP. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα APP μπορείτε να ανατρέξετε [στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ](#).

- Οι καθαροί λοιποί τόκοι-έσοδα μειώθηκαν, κυρίως λόγω της υποχώρησης των τόκων-εσόδων επί του χαρτοφυλακίου ιδίων πόρων ως αποτέλεσμα του περιβάλλοντος χαμηλών αποδόσεων στη ζώνη του ευρώ.
- Το καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μειώθηκε κατά 74 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω των υψηλότερων αποσβέσεων τέλους του έτους οι οποίες συνδέονται με τη συνολική μείωση της αγοραίας τιμής των τίτλων που διακρατούνται στο χαρτοφυλάκιο σε δολάρια ΗΠΑ.
- Οι συνολικές διοικητικές δαπάνες της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των αποσβέσεων, ανήλθαν σε 954 εκατ. ευρώ, έναντι 864 εκατ. ευρώ το 2015. Η εν λόγω άνοδος οφειλόταν σε αύξηση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ). Το σύνολο των δαπανών που συνδέονται με τον ΕΕΜ ανακτώνται διαμέσου των τελών που επιβάλλονται στις εποπτευόμενες οντότητες. Ως αποτέλεσμα, τα λοιπά έσοδα αυξήθηκαν σε 422 εκατ. ευρώ (2015: 320 εκατ. ευρώ).

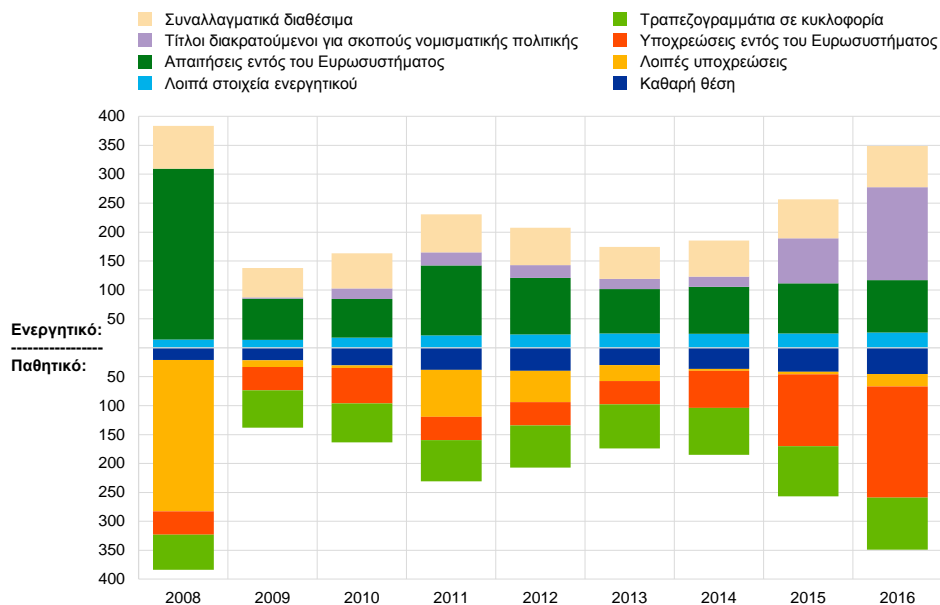
7. Μακροχρόνιες εξελίξεις των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ

Τα Διαγράμματα 3 και 4 παρουσιάζουν την εξέλιξη του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης της ΕΚΤ, καθώς και των επιμέρους στοιχείων τους, κατά την περίοδο 2008-2016.

Διάγραμμα 3

Εξέλιξη του ισολογισμού της ΕΚΤ κατά την περίοδο 2008-2016¹⁷

(δισεκ. ευρώ)

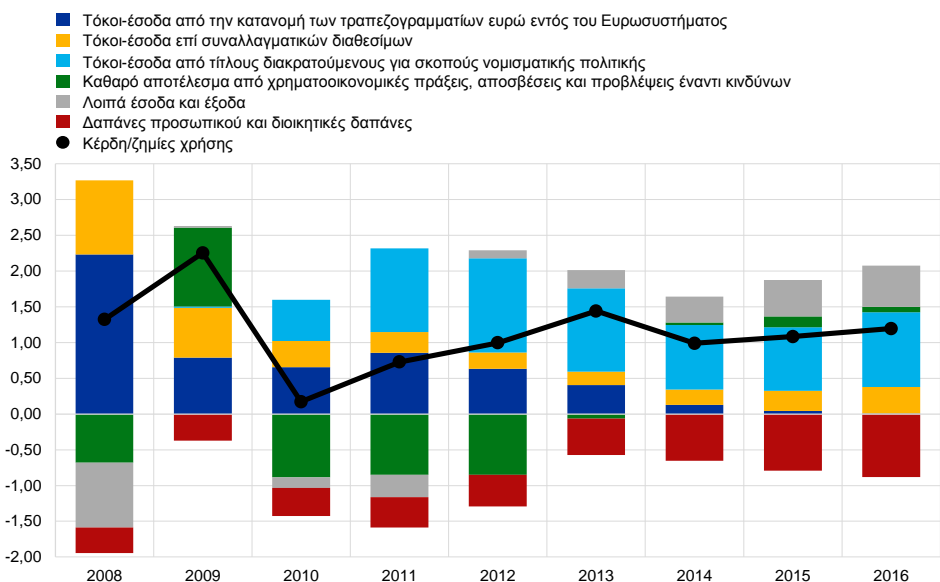

Πηγή: ΕΚΤ.

Διάγραμμα 4

Εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης της ΕΚΤ κατά την περίοδο 2008-2016

(δισεκ. ευρώ)

Πηγή: ΕΚΤ.

Η συρρίκνωση του ισολογισμού της ΕΚΤ κατά την περίοδο 2008-2014 οφειλόταν κυρίως στη βελτίωση των συνθηκών άντλησης ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ για

¹⁷ Το διάγραμμα παρουσιάζει στοιχεία τέλους του έτους.

τους αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος και την επακόλουθη σταδιακή μείωση από το Ευρωσύστημα της προσφοράς πράξεων παροχής ρευστότητας στο συγκεκριμένο νόμισμα. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στη μείωση των απαιτήσεων της ΕΚΤ εντός του Ευρωσυστήματος και των λοιπών υποχρεώσεών της. Το δ' τρίμηνο του 2014, ο ισολογισμός της ΕΚΤ άρχισε να μεγεθύνεται ως αποτέλεσμα της απόκτησης καλυμμένων ομολογιών και τιτλοποιημένων απαιτήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος CBPP3 και του προγράμματος ABSPP. Η μεγέθυνση αυτή του ισολογισμού συνεχίστηκε το 2015 και το 2016 λόγω της απόκτησης τίτλων που έχουν εκδοθεί από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις και αναγνωρισμένους φορείς της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος PSPP. Οι αγορές τίτλων στο πλαίσιο όλων αυτών των προγραμμάτων διακανονίστηκαν μέσω των λογαριασμών TARGET2, με αποτέλεσμα την αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων εντός του Ευρωσυστήματος.

Οι ακόλουθοι παράγοντες επηρέασαν τα καθαρά κέρδη της ΕΚΤ κατά την ίδια περίοδο.

- Η μείωση του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης οδήγησε σε σημαντική συρρίκνωση του νομισματικού εισοδήματος της ΕΚΤ. Το μέσο επιτόκιο ήταν 0,01% το 2016 έναντι 4% το 2008 και, ως αποτέλεσμα, οι τόκοι-έσοδα από τα τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία μειώθηκαν από 2,2 δισεκ. ευρώ το 2008 σε 0,01 δισεκ. ευρώ το 2016.
- Το ύψος της γενικής πρόβλεψης έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού αυξήθηκε, ιδίως την περίοδο 2010-2012. Την περίοδο αυτή μεταφέρθηκε στην πρόβλεψη έναντι των ανωτέρω κινδύνων σωρευτικό ποσό ύψους 3,5 δισεκ. ευρώ, με αποτέλεσμα την ισόποση μείωση των καταγεγραμμένων κερδών.
- Οι τόκοι-έσοδα επί των συναλλαγματικών διαθεσίμων μειώθηκαν σταδιακά από 1,0 δισεκ. ευρώ το 2008 σε 0,2 δισεκ. ευρώ το 2013, κυρίως λόγω των χαμηλότερων αποδόσεων σε δολάρια ΗΠΑ και της συνακόλουθης μείωσης των τόκων-εσόδων επί του χαρτοφυλακίου δολαρίων ΗΠΑ. Ωστόσο, η τάση αυτή αντιστράφηκε τα τελευταία τρία έτη και το 2016 οι εν λόγω τόκοι-έσοδα ανήλθαν σε 0,4 δισεκ. ευρώ.
- Οι τίτλοι που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγοράς στοιχείων ενεργητικού για σκοπούς νομισματικής πολιτικής έχουν αποφέρει, κατά μέσο όρο, 57% των συνολικών καθαρών τόκων-εσόδων της ΕΚΤ από το 2010.
- Η ίδρυση του EEM το 2014 συνέβαλε σε σημαντική αύξηση των δαπανών προσωπικού και των διοικητικών δαπανών. Ωστόσο, οι δαπάνες που συνδέονται με τον EEM ανακτώνται σε ετήσια βάση διαμέσου των τελών που επιβάλλονται στις εποπτευόμενες οντότητες.

Οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ

Ισολογισμός της 31.12.2016

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	2016 €	2015 €
Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	1	17.820.761.460	15.794.976.324
Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2		
Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ	2.1	716.225.836	714.825.534
Καταθέσεις σε τράπεζες, τίτλοι, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.2	50.420.927.403	49.030.207.257
		51.137.153.239	49.745.032.791
Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	2.2	2.472.936.063	1.862.714.832
Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	3	98.603.066	52.711.983
Τίτλοι σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	4		
Τίτλοι διακρατούμενοι για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	4.1	160.815.274.667	77.808.651.858
Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	5		
Απαιτήσεις συνδεδεμένες με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	5.1	90.097.085.330	86.674.472.505
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	6		
Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	6.1	1.239.325.587	1.263.646.830
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	6.2	20.618.929.223	20.423.917.583
Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	6.3	839.030.321	518.960.866
Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	6.4	2.045.522.937	1.320.068.350
Διάφορα στοιχεία	6.5	1.799.777.235	1.180.224.603
		26.542.585.303	24.706.818.232
Σύνολο ενεργητικού		348.984.399.128	256.645.378.525

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	2016 €	2015 €
Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	7	90.097.085.330	86.674.472.505
Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	8	1.851.610.500	0
Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	9		
Λοιπές υποχρεώσεις	9.1	1.060.000.000	1.026.000.000
Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	10	16.730.644.177	2.330.804.192
Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	11		
Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	11.1	40.792.608.418	40.792.608.418
Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	11.2	151.201.250.612	83.083.520.309
		191.993.859.030	123.876.128.727
Λοιπές υποχρεώσεις	12		
Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	12.1	660.781.618	392.788.148
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	12.2	69.045.958	95.543.989
Διάφορα στοιχεία	12.3	1.255.559.836	891.555.907
		1.985.387.412	1.379.888.044
Προβλέψεις	13	7.706.359.686	7.703.394.185
Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	14	28.626.267.808	24.832.823.174
Κεφάλαιο και αποθεματικά	15		
Κεφάλαιο	15.1	7.740.076.935	7.740.076.935
Κέρδη χρήσης		1.193.108.250	1.081.790.763
Σύνολο παθητικού		348.984.399.128	256.645.378.525

Αποτελέσματα χρήσης 1.1.2016 – 31.12.2016

	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	2016 €	2015 €
Τόκοι-έσοδα επί συναλλαγματικών διαθεσίμων	22.1	370.441.770	283.205.941
Τόκοι-έσοδα από την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	22.2	8.920.896	41.991.105
Λοιποί τόκοι-έσοδα	22.4	1.604.648.023	1.732.919.191
<i>Τόκοι-έσοδα</i>		<i>1.984.010.689</i>	<i>2.058.116.237</i>
Τόκοι απατήσεων των ΕθνΚΤ σε σχέση με μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα	22.3	(3.611.845)	(17.576.514)
Λοιποί τόκοι-έξοδα	22.4	(332.020.205)	(565.387.082)
<i>Τόκοι-έξοδα</i>		<i>(335.632.050)</i>	<i>(582.963.596)</i>
Καθαροί τόκοι-έσοδα	22	1.648.378.639	1.475.152.641
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από χρηματοοικονομικές πράξεις	23	224.541.742	214.433.730
Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	24	(148.172.010)	(64.053.217)
Μεταφορές προς/από προβλέψεις έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού		0	0
Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις έναντι κινδύνων		76.369.732	150.380.513
Καθαρά έσοδα/έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	25	371.322.769	268.332.261
Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	26	869.976	908.109
Λοιπά έσοδα	27	50.000.263	51.023.378
Σύνολο καθαρών εσόδων		2.146.941.379	1.945.796.902
Δαπάνες προσωπικού	28	(466.540.231)	(440.844.142)
Διοικητικές δαπάνες	29	(414.207.622)	(351.014.617)
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού		(64.769.605)	(64.017.361)
Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμματίων	30	(8.315.671)	(8.130.019)
Κέρδη χρήσης		1.193.108.250	1.081.790.763

Φρανκφούρτη, 7 Φεβρουαρίου 2017

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Mario Draghi
Πρόεδρος

Λογιστικές πολιτικές¹⁸

Μορφή και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις ακόλουθες λογιστικές πολιτικές,¹⁹ τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θεωρεί ότι παρουσιάζουν εύλογα τις οικονομικές καταστάσεις, αντανακλώντας ταυτόχρονα τη φύση των δραστηριοτήτων μιας κεντρικής τράπεζας.

Λογιστικές αρχές

Εφαρμόστηκαν οι εξής λογιστικές αρχές: η αρχή της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της διαφάνειας, η αρχή της συντηρητικότητας, η αρχή της αναγνώρισης γεγονότων που επήλθαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, η αρχή του ουσιώδους των λογιστικών γεγονότων, η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, η αρχή της πραγματοποίησης των εσόδων/εξόδων (η αρχή του δεδουλευμένου), η αρχή της συνέπειας και συγκρισιμότητας.

Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού

Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό μόνο όταν είναι πιθανό ότι κάθε μελλοντικό οικονομικό όφελος που σχετίζεται με αυτό θα εισρέει στην ΕΚΤ ή θα εκρέει από αυτήν, ότι όλοι ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το ίδιο έχουν μεταβεί στην ΕΚΤ και ότι το κόστος ή η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή το ποσό της υποχρέωσης είναι δυνατό να υπολογιστούν με αξιόπιστο τρόπο.

Βάση για τη λογιστική καταγραφή

Οι λογαριασμοί καταρτίστηκαν με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους (κτήσης), η οποία τροποποιήθηκε ώστε να περιλαμβάνει την αποτίμηση, σε αγοραίες τιμές, των εμπορεύσιμων τίτλων (εκτός των τίτλων που διακρατούνται για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής), του χρυσού και όλων των λοιπών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εντός και εκτός ισολογισμού που εκφράζονται σε συνάλλαγμα.

¹⁸ Οι λογιστικές πολιτικές της ΕΚΤ περιγράφονται λεπτομερώς στην απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ, της 3ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/35), ΕΕ L 347 της 20.12.2016, σ. 1.

¹⁹ Οι πολιτικές αυτές, οι οποίες εξετάζονται και επικαιροποιούνται ανά τακτά διαστήματα όπως κρίνεται απαραίτητο, συνάδουν με τις διατάξεις του άρθρου 26.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να ακολουθείται τυποποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν τη λογιστική παρακολούθηση των εργασιών του Ευρωσυστήματος και την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων.

Οι συναλλαγές επί χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αντανακλώνται στους λογαριασμούς με βάση την ημερομηνία διακανονισμού τους.

Με εξαίρεση τις άμεσες (spot) συναλλαγές επί τίτλων, οι συναλλαγές επί χρηματοδοτικών μέσων σε ξένο νόμισμα καταγράφονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού κατά την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής. Κατά την ημερομηνία διακανονισμού αντιλογίζονται οι εγγραφές των στοιχείων εκτός ισολογισμού και οι συναλλαγές εγγράφονται αντίστοιχα ως στοιχεία εντός ισολογισμού. Οι αγοραπωλησίες ξένων νομισμάτων επηρεάζουν την καθαρή συναλλαγματική θέση κατά την ημερομηνία συναλλαγής και τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από πωλήσεις υπολογίζονται επίσης την εν λόγω ημερομηνία. Οι δεδουλευμένοι τόκοι και οι διαφορές υπέρ και υπό το άρτιο που συνδέονται με χρηματοδοτικά μέσα σε ξένο νόμισμα υπολογίζονται και καταγράφονται σε καθημερινή βάση και αντίστοιχα επηρεάζεται και η συναλλαγματική θέση σε καθημερινή βάση.

Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε συνάλλαγμα μετατρέπονται σε ευρώ με την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ίσχυε κατά τον χρόνο της καταγραφής. Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, γίνεται χωριστά κατά νόμισμα.

Η αναπροσαρμογή της αξίας, με βάση την αγοραία τιμή, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα παρουσιάζεται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Ο χρυσός αποτιμάται στην αγοραία τιμή που ίσχυε την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφορών από αναπροσαρμογή της τιμής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας, αλλά λογιστικοποιείται μία και μόνη αποτίμηση της αξίας του χρυσού με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού, η οποία για τη χρήση που έληξε στις 31.12.2016 προέκυψε από τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/δολαρίου ΗΠΑ στις 30.12.2016.

Το ειδικό τραβηκτικό δικαίωμα (ΕΤΔ) (Special Drawing Right - SDR) ορίζεται με βάση μια δέσμη νομισμάτων. Για την αναπροσαρμογή της αξίας των ΕΤΔ που κατέχει η ΕΚΤ, η αξία του ΕΤΔ υπολογίζεται ως το σταθμικό άθροισμα των συναλλαγματικών ισοτιμιών πέντε κύριων νομισμάτων (δολαρίου ΗΠΑ, ευρώ, γιεν Ιαπωνίας, λίρας Αγγλίας και γιουάν Κίνας) τα οποία μετατράπηκαν σε ευρώ στις 30.12.2016.

Τίτλοι

Τίτλοι διακρατούμενοι για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Οι τίτλοι οι οποίοι επί του παρόντος διακρατούνται για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Άλλοι τίτλοι

Οι εμπορεύσιμοι τίτλοι (εκτός αυτών που διακρατούνται για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής) και τα παρεμφερή στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται είτε στη μέση τιμή τους είτε με βάση τις τρέχουσες αποδόσεις ανά κατηγορία τίτλων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Τα δικαιώματα που ενσωματώνονται στους τίτλους δεν διαχωρίζονται για τους σκοπούς της αποτίμησης. Για τη χρήση που έληξε στις 31.12.2016 χρησιμοποιήθηκαν οι μέσες αγοραίες τιμές της 30.12.2016. Οι μη ευχερώς ρευστοποιήσιμες μετοχές και άλλοι μετοχικοί τίτλοι οι οποίοι τηρούνται ως μόνιμη επένδυση αποτιμώνται στο κόστος κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία εισπράττονται ή καταβάλλονται.²⁰ Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημίες από την πώληση συναλλάγματος, χρυσού και τίτλων μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης. Τα εν λόγω κέρδη και ζημίες υπολογίζονται με βάση το μέσο κόστος των αντίστοιχων στοιχείων.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμό αναπροσαρμογής.

Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης εφόσον, στο τέλος του έτους, υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αναπροσαρμογή, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής. Αυτές οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες επί ενός συγκεκριμένου τίτλου ή νομίσματος ή επί των διαθεσίμων σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλους τίτλους ή νομίσματα ή χρυσό. Σε περίπτωση τέτοιων μη πραγματοποιηθεισών ζημιών οι οποίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης, το μέσο κόστος του εν λόγω στοιχείου μειώνεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή την αγοραία τιμή του στο τέλος του έτους. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες επί πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων, οι οποίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης στο τέλος του έτους, αποσβένονται τα επόμενα έτη.

²⁰ Για διοικητικά δεδουλευμένα έσοδα και προβλέψεις εφαρμόζεται ελάχιστο όριο 100.000 ευρώ.

Οι ζημίες από απομείωση αξίας μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης και δεν αντισταθμίζονται τα επόμενα έτη, εκτός εάν η απομείωση αξίας μειώνεται και η μεταβολή αυτή μπορεί να σχετιστεί με παρατηρήσιμο γεγονός που επήλθε μετά την πρώτη καταγραφή της απομείωσης αξίας.

Οι διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο που προκύπτουν από τίτλους αποσβένονται κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής των τίτλων αυτών.

Αντιστρεπτές συναλλαγές

Οι αντιστρεπτές συναλλαγές είναι πράξεις με τις οποίες η ΕΚΤ αγοράζει ή πωλεί περιουσιακά στοιχεία με συμφωνία επαναγοράς ή εκτελεί πιστοδοτικές πράξεις έναντι εξασφαλίσεων.

Στο πλαίσιο συναλλαγής με συμφωνία επαναγοράς πωλούνται τίτλοι έναντι μετρητών με ταυτόχρονη συμφωνία επαναγοράς τους από τον πωλητή με συμφωνημένη τιμή σε προκαθορισμένη μελλοντική ημερομηνία. Οι συμφωνίες επαναγοράς καταγράφονται στο παθητικό του ισολογισμού ως καταθέσεις καλυπτόμενες από ασφάλεια. Οι τίτλοι που πωλούνται στο πλαίσιο τέτοιας συμφωνίας εξακολουθούν να εμφανίζονται στον ισολογισμό της ΕΚΤ.

Στο πλαίσιο συναλλαγής με συμφωνία επαναπώλησης αγοράζονται τίτλοι έναντι μετρητών με ταυτόχρονη συμφωνία επαναπώλησής τους από τον αγοραστή με συμφωνημένη τιμή σε προκαθορισμένη μελλοντική ημερομηνία. Οι συμφωνίες επαναπώλησης καταγράφονται στο ενεργητικό του ισολογισμού ως δάνεια καλυπτόμενα από ασφάλεια, αλλά δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο τίτλων της ΕΚΤ.

Οι αντιστρεπτές συναλλαγές (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συναλλαγές δανεισμού τίτλων) που διενεργούνται στο πλαίσιο προγράμματος εξειδικευμένου οργανισμού καταγράφονται στον ισολογισμό μόνο εφόσον παρέχεται ασφάλεια με τη μορφή μετρητών και αυτά τα μετρητά δεν επενδύονται.

Πράξεις εκτός ισολογισμού

Τα χρηματοδοτικά μέσα σε ξένο νόμισμα, δηλ. οι προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος, τα προθεσμιακά σκέλη των πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και άλλες πράξεις επί νομισμάτων που συνεπάγονται την ανταλλαγή ενός νομίσματος με άλλο σε μελλοντική ημερομηνία, περιλαμβάνονται στην καθαρή συναλλαγματική θέση, με σκοπό τον υπολογισμό των συναλλαγματικών κερδών και ζημιών.

Οι πράξεις επί επιτοκίων αναπροσαρμόζονται ως προς την αξία τους ανά στοιχείο. Οι ημερήσιες μεταβολές στα περιθώρια διακύμανσης των εκκρεμών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων, καθώς και οι πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων που διακανονίζονται μέσω κεντρικού αντισυμβαλλομένου, καταγράφονται στα αποτελέσματα χρήσης. Η αποτίμηση των προθεσμιακών πράξεων επί τίτλων και των πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων που δεν διακανονίζονται μέσω κεντρικού

αντισυμβαλλομένου διενεργείται από την ΕΚΤ και βασίζεται σε γενικώς παραδεκτές μεθόδους αποτίμησης οι οποίες χρησιμοποιούν παρατηρήσιμες τιμές και επιτόκια της αγοράς, καθώς και τους συντελεστές προεξόφλησης από τις ημερομηνίες διακανονισμού έως την ημερομηνία αποτίμησης.

Γεγονότα που επήλθαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προσαρμόζονται ώστε να περιλαμβάνουν γεγονότα που επέρχονται από την ημερομηνία κλεισίματος του ετήσιου ισολογισμού έως και την ημερομηνία κατά την οποία η Εκτελεστική Επιτροπή εγκρίνει την υποβολή των Ετήσιων Λογαριασμών της ΕΚΤ στο Διοικητικό Συμβούλιο προς τελική έγκριση, εφόσον τα εν λόγω γεγονότα επηρεάζουν ουσιωδώς την κατάσταση των ως άνω στοιχείων την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

Σημαντικά γεγονότα που επέρχονται μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και δεν επηρεάζουν το ενεργητικό και το παθητικό κατά την ημερομηνία αυτή εμφανίζονται στις σημειώσεις.

Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος

Τα υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ προκύπτουν πρωτίστως από διασυνοριακές πληρωμές εντός της ΕΕ οι οποίες διακανονίζονται σε χρήμα κεντρικής τράπεζας σε ευρώ. Οι συναλλαγές αυτές στην πλειονότητά τους διενεργούνται από ιδιωτικούς φορείς (δηλ. πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες και φυσικά πρόσωπα). Διακανονίζονται μέσω του συστήματος TARGET2 (Διευρωπαϊκό Αυτόματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο) και δημιουργούν διμερή υπόλοιπα στους λογαριασμούς TARGET2 των κεντρικών τραπεζών της ΕΕ. Αυτά τα υπόλοιπα συμψηφίζονται και εν συνεχεία λογίζονται ως υπόλοιπα έναντι της ΕΚΤ σε καθημερινή βάση, έτσι ώστε κάθε ΕθνΚΤ να εμφανίζει μία μόνο καθαρή διμερή θέση έναντι της ΕΚΤ και μόνο. Η θέση αυτή εμφανίζεται στους λογαριασμούς της ΕΚΤ και αντιπροσωπεύει την καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση κάθε ΕθνΚΤ έναντι του υπόλοιπου ΕΣΚΤ. Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από το TARGET2, καθώς και άλλα υπόλοιπα σε ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (π.χ. ενδιάμεση διανομή κερδών στις ΕθνΚΤ), παρουσιάζονται στον ισολογισμό της ΕΚΤ ως μία μόνο καθαρή πιστωτική ή χρεωστική θέση και καταγράφονται στον λογαριασμό "Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)" ή "Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)". Τα υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ των εκτός της ζώνης του ευρώ ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ, τα οποία προκύπτουν από τη συμμετοχή τους στο TARGET2,²¹

²¹ Στις 31.12.2016 συμμετείχαν στο TARGET2 οι εξής ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ: Българска народна банка (Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας), Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski και Banca Națională a României.

εμφανίζονται στον λογαριασμό "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ".

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος περιλαμβάνονται ως ένα μόνο καθαρό στοιχείο ενεργητικού υπό τον τίτλο "Απαιτήσεις συνδεδεμένες με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος" (βλ. "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων προς την ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ που γίνονται μέλη του Ευρωσυστήματος εκφράζονται σε ευρώ και καταγράφονται στο στοιχείο "Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων".

Λογιστική απεικόνιση των πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των ασώματων στοιχείων, αλλά εξαιρουμένων των γηπέδων και των έργων τέχνης, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον την αποσβεσθείσα αξία. Τα γήπεδα και τα έργα τέχνης αποτιμώνται στο κόστος. Όσον αφορά την απόσβεση του κεντρικού κτιρίου της ΕΚΤ, υπολογίζεται το κόστος των επιμέρους στοιχείων, το οποίο αποσβένεται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής των στοιχείων. Η αποσβεσθείσα αξία υπολογίζεται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για την προσδοκώμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου, αρχής γενομένης από το ημερολογιακό τρίμηνο μετά το οποίο το περιουσιακό στοιχείο παραδίδεται προς χρήση. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής που εφαρμόζεται για κάθε βασική κατηγορία στοιχείων ενεργητικού είναι η εξής:

Κτίρια	20, 25 ή 50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	10 ή 15 έτη
Τεχνικός εξοπλισμός	4, 10 ή 15 έτη
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, παρελκόμενο υλικό και λογισμικό και μεταφορικά μέσα	4 έτη
Έπιπλα	10 έτη

Στην περίπτωση των κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανακαίνισης που σχετίζονται με τις υφιστάμενες μισθωμένες κτιριακές εγκαταστάσεις της ΕΚΤ, η περίοδος απόσβεσης προσαρμόζεται προκειμένου να ληφθούν υπόψη γεγονότα που επηρεάζουν την προσδοκώμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής αυτού του περιουσιακού στοιχείου.

Πάγια στοιχεία ενεργητικού με κόστος κάτω των 10.000 ευρώ αποσβένονται κατά το έτος κτήσεως.

Πάγια στοιχεία ενεργητικού που πληρούν τα κριτήρια κεφαλαιοποίησης, αλλά είναι ακόμη υπό κατασκευή ή υπό ανάπτυξη καταγράφονται στον λογαριασμό "Πάγια υπό κατασκευή". Οι σχετικές δαπάνες μεταφέρονται στις αντίστοιχες κατηγορίες παγίων μόλις τα πάγια παραδοθούν προς χρήση.

Προγράμματα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ, λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές

Η ΕΚΤ διαχειρίζεται πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για τα μέλη του προσωπικού της, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που απασχολεί η ΕΚΤ.

Το πρόγραμμα συνταξιοδότησης του προσωπικού χρηματοδοτείται από περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται σε μακροπρόθεσμο ταμείο παροχών για τους υπαλλήλους. Οι υποχρεωτικές εισφορές που καταβάλλουν η ΕΚΤ και τα μέλη του προσωπικού αντιστοιχούν στο 20,7% και το 7,4% του βασικού μισθού, αντιστοίχως, και αντικατοπτρίζονται στον πυλώνα καθορισμένων παροχών του προγράμματος. Τα μέλη του προσωπικού μπορούν να καταβάλλουν εθελουσίως πρόσθετες εισφορές σε έναν πυλώνα καθορισμένων εισφορών που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξασφάλιση πρόσθετων παροχών.²² Οι εν λόγω πρόσθετες παροχές καθορίζονται με βάση το ποσό των εισφορών που καταβάλλονται εθελουσίως σε συνδυασμό με τις αποδόσεις επενδύσεων που απορρέουν από τις εν λόγω εισφορές.

Για τις παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία (μετεργασιακές παροχές) και τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που απασχολεί η ΕΚΤ εφαρμόζονται ρυθμίσεις μη κεφαλαιοποιητικού τύπου. Όσον αφορά τα μέλη του προσωπικού, για τις μετεργασιακές παροχές εκτός των συντάξεων και για τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές εφαρμόζονται ρυθμίσεις μη κεφαλαιοποιητικού τύπου.

Καθαρή υποχρέωση για καθορισμένες παροχές

Η υποχρέωση που εμφανίζεται στην κατηγορία "Λοιπές υποχρεώσεις" του ισολογισμού όσον αφορά τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία των δεσμεύσεων για καθορισμένες παροχές κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των δεσμεύσεων.

Οι δεσμεύσεις για καθορισμένες παροχές υπολογίζονται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο της εκτιμώμενης βάσει προβολών πιστωτικής μονάδας. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των δεσμεύσεων για καθορισμένες παροχές εφαρμόζεται επί των εκτιμώμενων μελλοντικών εισοδηματικών ροών προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις της αγοράς, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, επί εταιρικών ομολόγων υψηλής ποιότητας που εκφράζονται σε ευρώ και έχουν διάρκειες παρόμοιες με τη διάρκεια της συναφούς συνταξιοδοτικής δέσμευσης.

²² Τα κεφάλαια που συσσωρεύει κάποιο μέλος του προσωπικού με τις εθελούσιες εισφορές του μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά τη συνταξιοδότηση για την εξαγορά πρόσθετης σύνταξης. Η σύνταξη αυτή περιλαμβάνεται στις δεσμεύσεις για καθορισμένες παροχές από εκείνη τη στιγμή και εξής.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημίες μπορεί να προκύψουν από εμπειρικές προσαρμογές (σε περίπτωση που οι πραγματοποιήσεις διαφέρουν από τις υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης), καθώς και από μεταβολές των αναλογιστικών υποθέσεων.

Καθαρό κόστος για καθορισμένες παροχές

Το καθαρό κόστος για καθορισμένες παροχές αναλύεται σε επιμέρους συνιστώσες που αναφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης και σε επανεπιμετρήσεις των μετεργασιακών παροχών που εμφανίζονται στην κατηγορία "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής" του ισολογισμού.

Το καθαρό ποσό που καταλογίζεται στα αποτελέσματα χρήσης αποτελείται από:

- (α) το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για τις καθορισμένες παροχές που συσσωρεύονται για το έτος·
- (β) τους καθαρούς τόκους βάσει προεξοφλητικού επιτοκίου επί της καθαρής υποχρέωσης για καθορισμένες παροχές·
- (γ) επανεπιμετρήσεις λοιπών μακροπρόθεσμων παροχών στο σύνολό τους.

Το καθαρό ποσό που εμφανίζεται στην κατηγορία "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής" αποτελείται από:

- (α) αναλογιστικά κέρδη και ζημίες από τις δεσμεύσεις για καθορισμένες παροχές·
- (β) την πραγματοποιηθείσα απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, με εξαίρεση τα ποσά που περιλαμβάνονται στους καθαρούς τόκους επί της καθαρής υποχρέωσης για καθορισμένες παροχές·
- (γ) οποιαδήποτε μεταβολή στην επίδραση του ανώτατου ορίου των περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση τα ποσά που περιλαμβάνονται στους καθαρούς τόκους επί της καθαρής υποχρέωσης για καθορισμένες παροχές.

Αυτά τα ποσά αποτιμώνται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές, προκειμένου να αποτυπώνεται δεόντως η οικεία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, οι οποίες αποτελούν το Ευρωσύστημα, εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.²³ Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατανέμεται στις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος

²³ Απόφαση ΕΚΤ/2010/29 της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ (αναδιτύπωση), ΕΕ L 35 της 9.2.2011, σ. 26, όπως τροποποιήθηκε.

την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων.²⁴

Στην ΕΚΤ έχει κατανεμηθεί μερίδιο 8% επί της συνολικής αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία, το οποίο εμφανίζεται στο παθητικό ως "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία". Το μερίδιο της ΕΚΤ στο σύνολο των εκδιδόμενων τραπεζογραμμάτων ευρώ αντικρύζεται από απαιτήσεις έναντι των ΕθνΚΤ. Οι εν λόγω απαιτήσεις, που είναι έντοκες,²⁵ εμφανίζονται ως "Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος" υπό το στοιχείο "Απαιτήσεις συνδεδεμένες με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος" (βλ. "Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές"). Οι τόκοι-έσοδα επί των απαιτήσεων αυτών περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης στο στοιχείο "Τόκοι-έσοδα από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος".

Ενδιάμεση διανομή κερδών

Ποσό που ισούται με το άθροισμα του εισοδήματος της ΕΚΤ από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ και από τους τίτλους που διακρατούνται για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής και οι οποίοι αποκτήθηκαν στο πλαίσιο (α) του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων, (β) του τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών, (γ) του προγράμματος αγοράς τιτλοποιημένων απαιτήσεων και (δ) του προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα διανέμεται τον Ιανουάριο του επόμενου έτους με τη μορφή ενδιάμεσης διανομής κερδών, εκτός αν το Διοικητικό Συμβούλιο λάβει διαφορετική απόφαση.²⁶ Το ποσό αυτό διανέμεται στο ακέραιο, εκτός εάν είναι υψηλότερο από τα καθαρά κέρδη της ΕΚΤ για το συγκεκριμένο έτος, και με την επιφύλαξη τυχόν αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου για μεταφορά σε πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει να αφαιρέσει από το ποσό της ενδιάμεσης διανομής κερδών τις δαπάνες της ΕΚΤ σε σχέση με την έκδοση και τη διαχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Αναταξινομήσεις

Οι τόκοι-έσοδα (π.χ. τόκος τοκομεριδίων) και οι τόκοι-έξοδα (π.χ. αποσβέσεις των διαφορών υπέρ το άρτιο) που απορρέουν από τίτλους που διακρατούνται για τους

²⁴ Με τον όρο "κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων" νοούνται τα ποσοστά που προκύπτουν κατόπιν προσδιορισμού του μεριδίου συμμετοχής της ΕΚΤ στο σύνολο των εκδιδόμενων τραπεζογραμμάτων ευρώ και εφαρμογής της κλείδας κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο επί του μεριδίου συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εν λόγω σύνολο.

²⁵ Απόφαση (ΕΕ) 2016/2248 της ΕΚΤ, της 3ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (ΕΚΤ/2016/36), ΕΕ L 347 της 20.12.2016, σ. 26.

²⁶ Απόφαση (ΕΕ) 2015/298 της ΕΚΤ, της 15ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ (αναδιτύπωση) (ΕΚΤ/2014/57), ΕΕ L 53 της 25.2.2015, σ. 24, όπως τροποποιήθηκε.

σκοπούς της νομισματικής πολιτικής καταγράφονταν παλαιότερα σε ακαθάριστη βάση στις κατηγορίες "Λοιποί τόκοι-έσοδα" και "Λοιποί τόκοι-έξοδα" αντίστοιχα. Με σκοπό την εναρμόνιση σε επίπεδο Ευρωσυστήματος της υποβολής στοιχείων για τους τόκους-έσοδα και τους τόκους-έξοδα που συνδέονται με τις πράξεις νομισματικής πολιτικής, η ΕΚΤ αποφάσισε ότι από το 2016 αυτά τα στοιχεία θα παρουσιάζονται σε καθαρή βάση είτε στην κατηγορία "Λοιποί τόκοι-έσοδα" είτε στην κατηγορία "Λοιποί τόκοι-έξοδα", ανάλογα με το εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό. Τα συγκρίσιμα ποσά για το 2015 έχουν αναθεωρηθεί ως ακολούθως:

	Ποσό 2015 €	Προσαρμογή λόγω αναταξινόμησης €	Αναθεωρημένο ποσό €
Λοιποί τόκοι-έσοδα	2.168.804.955	(435.885.764)	1.732.919.191
Λοιποί τόκοι-έξοδα	(1.001.272.846)	435.885.764	(565.387.082)

Η αναταξινόμηση δεν είχε καμία επίδραση στο καθαρό κέρδος που καταγράφηκε το 2015.

Άλλα ζητήματα

Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο της ΕΚΤ ως κεντρικής τράπεζας, η δημοσίευση αναλυτικής κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρέχει στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων σημαντικές πρόσθετες πληροφορίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και βάσει σύστασης του Διοικητικού Συμβουλίου, το Συμβούλιο της ΕΕ έχει εγκρίνει την επιλογή της εταιρίας Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Στουτγάρδη (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) ως εξωτερικού ελεγκτή της ΕΚΤ για μια πενταετία η οποία λήγει στο τέλος του οικονομικού έτους 2017.

Σημειώσεις επί του ισολογισμού

1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Στις 31.12.2016 η ΕΚΤ είχε στην κατοχή της 16.229.522 ουγγιές²⁷ καθαρού χρυσού. Δεν διενεργήθηκαν πράξεις σε χρυσό το 2016 και συνεπώς ο χρυσός που διακρατεί η ΕΚΤ παρέμεινε αμετάβλητος σε σύγκριση με τα επίπεδα στις 31.12.2015. Η αύξηση του ισότιμου σε ευρώ της αξίας του χρυσού αυτού οφείλεται στην άνοδο της τιμής του χρυσού στη διάρκεια του 2016 (βλ. "Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές" και σημείωση 14, "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής").

2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων και κατοίκων ζώνης ευρώ

2.1. Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

Το στοιχείο αυτό του ενεργητικού αντιπροσωπεύει τα ΕΤΔ που κατείχε η ΕΚΤ στις 31.12.2016. Απορρέει από συμφωνία αγοραπωλησίας ΕΤΔ με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), βάσει της οποίας το ΔΝΤ εξουσιοδοτείται να διοργανώνει πωλήσεις ή αγορές ΕΤΔ έναντι ευρώ, για λογαριασμό της ΕΚΤ, εντός ανώτατων και κατώτατων ορίων για τα διακρατούμενα ΕΤΔ. Λογιστικώς, τα ΕΤΔ καταγράφονται ως συνάλλαγμα (βλ. "Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

2.2. Καταθέσεις σε τράπεζες, τίτλοι, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού και απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Τα δύο αυτά στοιχεία αποτελούνται από υπόλοιπα λογαριασμών σε τράπεζες και δάνεια σε συνάλλαγμα, καθώς και τοποθετήσεις σε τίτλους που εκφράζονται σε δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας.

Απαιτήσεις έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	6.844.526.120	4.398.616.340	2.445.909.780
Καταθέσεις μέσω της αγοράς χρήματος	2.005.810.644	1.666.345.182	339.465.462
Συμφωνίες επαναπώλησης	503.747.273	831.266.648	(327.519.375)
Τοποθετήσεις σε τίτλους	41.066.843.366	42.133.979.087	(1.067.135.721)
Σύνολο	50.420.927.403	49.030.207.257	1.390.720.146

²⁷ Αυτή η ποσότητα αντιστοιχεί σε 504,8 τόνους.

Απαιτήσεις έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	1.211.369	953.098	258.271
Καταθέσεις μέσω της αγοράς χρήματος	1.964.182.715	1.861.761.734	102.420.981
Συμφωνίες επαναπώλησης	507.541.979	0	507.541.979
Τοποθετήσεις σε τίτλους	0	0	0
Σύνολο	2.472.936.063	1.862.714.832	610.221.231

Η αύξηση που καταγράφεται σε αυτήν την κατηγορία το 2016 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανατίμηση τόσο του δολαρίου ΗΠΑ όσο και του γιεν Ιαπωνίας έναντι του ευρώ.

Τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ σε δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας²⁸ στις 31.12.2016 είχαν ως εξής:

	2016 Νόμισμα σε εκατ.	2015 Νόμισμα σε εκατ.
Δολάρια ΗΠΑ	46.759	46.382
Γιεν Ιαπωνίας	1.091.844	1.085.596

3. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Στις 31.12.2016 το στοιχείο αυτό συνίστατο σε τρεχούμενους λογαριασμούς τηρούμενους σε ιδρύματα-κατοίκους της ζώνης του ευρώ.

4. Τίτλοι σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1. Τίτλοι διακρατούμενοι για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Στις 31.12.2016 το στοιχείο αυτό συνίστατο σε τίτλους που απέκτησε η ΕΚΤ στο πλαίσιο των τριών προγραμμάτων αγοράς καλυμμένων ομολογιών, του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme - SMP), του προγράμματος αγοράς τιτλοποιημένων απαιτήσεων (asset-backed securities purchase programme - ABSPP) και του προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (public sector asset purchase programme - PSPP).

²⁸ Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα αποτελούνται από στοιχεία ενεργητικού μείον στοιχεία παθητικού στο αντίστοιχο ξένο νόμισμα, προσαρμοσμένα για συναλλαγματικές διαφορές. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις κατηγορίες "Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ", "Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ", "Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα", "Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού" (λογαριασμός παθητικού) και "Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα", λαμβάνονται δε επίσης υπόψη οι προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος και οι πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων όπως καταγράφονται στα στοιχεία εκτός ισολογισμού. Δεν περιλαμβάνονται κέρδη αναπροσαρμογής λόγω μεταβολής της τιμής χρηματοδοτικών μέσων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Οι αγορές στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών είχαν ολοκληρωθεί στις 30.6.2010, ενώ το δεύτερο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών έληξε στις 31.10.2012. Το SMP έληξε στις 6.9.2012.

Το 2016 τα προγράμματα του Ευρωσυστήματος που αποτελούνταν από το πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (asset purchase programme - APP),²⁹ δηλ. το τρίτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών (third covered bond purchase programme - CBPP3), το πρόγραμμα ABSPP και το πρόγραμμα PSPP, συμπληρώθηκαν με ένα τέταρτο πρόγραμμα, το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα (corporate sector purchase programme - CSPP).³⁰ Το 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο έλαβε αποφάσεις που είχαν άμεσο αντίκτυπο στον ρυθμό των μηνιαίων αγορών και στη διάρκεια του προγράμματος APP.³¹ Αυτές οι αποφάσεις αφορούσαν (i) την αύξηση των συνολικών μηνιαίων καθαρών αγορών από τις ΕθνΚΤ και την ΕΚΤ στο πλαίσιο του προγράμματος APP από 60 δισεκ. ευρώ σε 80 δισεκ. ευρώ κατά μέσο όρο από τον Απρίλιο του 2016 και μετά και (ii) τη διαμόρφωση των μηνιαίων καθαρών αγορών στο πλαίσιο του προγράμματος APP μετά τον Μάρτιο του 2017 σε 60 δισεκ. ευρώ μηνιαίως έως τα τέλη Δεκεμβρίου του 2017 ή και αργότερα, εφόσον χρειαστεί, και πάντως έως ότου το Διοικητικό Συμβούλιο διαπιστώσει μια διαρκή προσαρμογή της πορείας του πληθωρισμού η οποία να είναι συμβατή με την επιδίωξή του για τον πληθωρισμό.³² Οι καθαρές αγορές θα πραγματοποιούνται παράλληλα με την επανεπένδυση ποσών από την εξόφληση τίτλων που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος APP κατά τη λήξη τους.

Οι τίτλοι που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο όλων αυτών των προγραμμάτων αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (βλ. "Τίτλοι" στην ενότητα "Λογιστικές Πολιτικές").

Το κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές (λογιστική αξία) των τίτλων που διακρατεί η ΕΚΤ, καθώς και η αγοραία αξία τους³³ (η οποία δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό ή στα αποτελέσματα χρήσης, αλλά παρέχεται μόνο για λόγους σύγκρισης), έχουν ως εξής:

²⁹ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα APP μπορείτε να ανατρέξετε [στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ](#).

³⁰ Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, οι ΕθνΚΤ μπορούν να αγοράζουν ομόλογα επενδυτικής βαθμίδας (investment grade) εκφρασμένα σε ευρώ τα οποία έχουν εκδοθεί από μη τραπεζικές εταιρείες εγκατεστημένες στη ζώνη του ευρώ. Η ΕΚΤ δεν διενεργεί αγορές τίτλων στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος.

³¹ Βλ. τα δελτία Τύπου της ΕΚΤ της [10ης Μαρτίου 2016](#) και της [8ης Δεκεμβρίου 2016](#).

³² Στο πλαίσιο της επιδίωξης της σταθερότητας των τιμών, η ΕΚΤ αποβλέπει στη διατήρηση ρυθμών πληθωρισμού κάτω, αλλά πλησίον του 2% μεσοπρόθεσμα.

³³ Η αγοραία αξία είναι ενδεικτική και υπολογίζεται με βάση τις τιμές της αγοράς. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές της αγοράς, οι τιμές αυτές εκτιμώνται με τη χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων του Ευρωσυστήματος.

	2016 €		2015 €		Μεταβολή €	
	Λογιστική αξία	Αγοραία αξία	Λογιστική αξία	Αγοραία αξία	Λογιστική αξία	Αγοραία αξία
Πρώτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών	1.032.305.522	1.098.106.253	1.786.194.503	1.898.990.705	(753.888.981)	(800.884.452)
Δεύτερο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών	690.875.649	743.629.978	933.230.549	1.013.540.352	(242.354.900)	(269.910.374)
Τρίτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών	16.550.442.553	16.730.428.857	11.457.444.451	11.396.084.370	5.092.998.102	5.334.344.487
Πρόγραμμα για τις Αγορές Τίτλων	7.470.766.415	8.429.995.853	8.872.443.668	10.045.312.608	(1.401.677.253)	(1.615.316.755)
Πρόγραμμα αγοράς τιποποιημένων απατήσεων	22.800.124.065	22.786.088.513	15.321.905.622	15.220.939.054	7.478.218.443	7.565.149.459
Πρόγραμμα αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα	112.270.760.463	112.958.545.591	39.437.433.065	39.372.318.024	72.833.327.398	73.586.227.567
Σύνολο	160.815.274.667	162.746.795.045	77.808.651.858	78.947.185.113	83.006.622.809	83.799.609.932

Η μείωση του κόστους κτήσης προσαρμοσμένου με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές των χαρτοφυλακίων του πρώτου και του δεύτερου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών, καθώς και του SMP, οφείλεται σε εξοφλήσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τους τίτλους που διακρατούνται στο πλαίσιο όλων αυτών των προγραμμάτων.

Διενεργούνται έλεγχοι απομείωσης αξίας με στοιχεία τέλους του έτους σε ετήσια βάση και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων, οι δείκτες απομείωσης αξίας αξιολογούνται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παρατηρήθηκαν οι εν λόγω δείκτες, διενεργήθηκε περαιτέρω ανάλυση για να επιβεβαιωθεί ότι οι ταμειακές ροές των υποκείμενων τίτλων δεν επηρεάστηκαν από κάποιο γεγονός απομείωσης αξίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων απομείωσης αξίας αυτού του έτους, δεν καταγράφηκαν ζημίες επί τίτλων που διακρατούνταν στα χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής το 2016.

5. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

5.1. Απαιτήσεις συνδεδεμένες με την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από τις απαιτήσεις της ΕΚΤ έναντι των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ οι οποίες συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (βλ. "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές"). Οι τόκοι των απαιτήσεων αυτών υπολογίζονται σε καθημερινή βάση με το τελευταίο διαθέσιμο οριακό επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης³⁴ (βλ. σημείωση 22.2, "Τόκοι-έσοδα από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος").

³⁴ Από τις 16 Μαρτίου 2016 το επιτόκιο που χρησιμοποιεί το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες του για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης ήταν 0.00%.

6. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

6.1. Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Στις 31.12.2016 τα στοιχεία αυτά περιλάμβαναν τις εξής κατηγορίες:

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Κόστος			
Γήπεδα και κτίρια	1.011.662.911	1.027.242.937	(15.580.026)
Μηχανολογικός εξοπλισμός	221.888.762	219.897.386	1.991.376
Υλικό και λογισμικό Η/Υ	88.893.887	77.350.193	11.543.694
Εξοπλισμός, έπιπλα και μεταφορικά μέσα	96.197.706	92.000.437	4.197.269
Πάγια υπό κατασκευή	3.024.459	244.590	2.779.869
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	9.713.742	9.453.181	260.561
Συνολικό κόστος	1.431.381.467	1.426.188.724	5.192.743
Σωρευτικές αποσβέσεις			
Γήπεδα και κτίρια	(72.284.513)	(79.468.891)	7.184.378
Μηχανολογικός εξοπλισμός	(31.590.282)	(15.827.521)	(15.762.761)
Υλικό και λογισμικό Η/Υ	(57.935.440)	(45.530.493)	(12.404.947)
Εξοπλισμός, έπιπλα και μεταφορικά μέσα	(29.107.438)	(20.831.615)	(8.275.823)
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	(1.138.207)	(883.374)	(254.833)
Σύνολο σωρευτικών αποσβέσεων	(192.055.880)	(162.541.894)	(29.513.986)
Καθαρή λογιστική αξία	1.239.325.587	1.263.646.830	(24.321.243)

Η καθαρή μείωση στην κατηγορία κόστους "Γήπεδα και κτίρια" και οι αντίστοιχες σωρευτικές αποσβέσεις οφείλονται κυρίως στην αποαναγνώριση κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανακαίνισης σε σχέση με στοιχεία που δεν βρίσκονταν πλέον σε χρήση.

6.2. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κυρίως την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ³⁵, δηλ. διαθέσιμων που αντιστοιχούν άμεσα στο κεφάλαιο και στα αποθεματικά, καθώς και την πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού. Περιλαμβάνει επίσης 3.211 μετοχές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (ΤΔΔ) με κόστος κτήσεως ανερχόμενο σε 41,8 εκατ. ευρώ.

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από τα εξής:

³⁵ Συμφωνίες επαναγοράς που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου ιδίων κεφαλαίων καταγράφονται στην κατηγορία "Διάφορα στοιχεία" στο παθητικό (βλ. σημείωση 12.3, "Διάφορα στοιχεία").

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Τρεχούμενοι λογαριασμοί σε ευρώ	30.000	30.000	-
Τίτλοι σε ευρώ	19.113.074.101	19.192.975.459	(79.901.358)
Συμφωνίες επαναπώλησης σε ευρώ	1.463.994.460	1.188.997.789	274.996.671
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	41.830.662	41.914.335	(83.673)
Σύνολο	20.618.929.223	20.423.917.583	195.011.640

Η καθαρή αύξηση του εν λόγω στοιχείου το 2016 οφειλόταν κατά κύριο λόγο στην επανεπένδυση τόκων-εσόδων από το χαρτοφυλάκιο ιδίων κεφαλαίων.

6.3. Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

Αυτό το στοιχείο περιλαμβάνει κυρίως μεταβολές αποτίμησης πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος οι οποίες παρέμεναν εκκρεμείς στις 31.12.2016 (βλ. σημείωση 19, "Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος"). Αυτές οι μεταβολές αποτίμησης προκύπτουν από τη μετατροπή των ως άνω πράξεων στο ισότιμό τους σε ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού σε σύγκριση με το ισότιμό τους σε ευρώ που προκύπτει όταν η μετατροπή γίνει με βάση το μέσο κόστος του αντίστοιχου ξένου νομίσματος την εν λόγω ημερομηνία (βλ. "Πράξεις εκτός ισολογισμού" και "Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει επίσης κέρδη λόγω αποτίμησης επί πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων που παρέμεναν εκκρεμείς (βλ. σημείωση 18, "Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων").

6.4. Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Το 2016 το στοιχείο αυτό περιλάμβανε δεδουλευμένους τόκους επί τίτλων, συμπεριλαμβανομένων τόκων πληρωθέντων κατά την απόκτηση, ύψους 1.924,5 εκατ. ευρώ (2015: 1.186,6 εκατ. ευρώ) (βλ. σημείωση 2.2, "Καταθέσεις σε τράπεζες, τίτλοι, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού" και "Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ", σημείωση 4, "Τίτλοι σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ", και σημείωση 6.2, "Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού").

Επιπλέον, το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει (α) δεδουλευμένα έσοδα από κοινά σχέδια του Ευρωσυστήματος (βλ. σημείωση 27, "Λοιπά έσοδα"), (β) δεδουλευμένους τόκους-έσοδα επί λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (γ) διάφορες προπληρωμές.

6.5. Διάφορα στοιχεία

Το στοιχείο αυτό περιλάμβανε συσσωρευμένα ποσά από την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ (βλ. "Ενδιάμεση διανομή κερδών" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές" και σημείωση 11.2, "Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)").

Περιλάμβανε επίσης υπόλοιπα που σχετίζονται με πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος οι οποίες παρέμεναν εκκρεμείς στις 31.12.2016. Τα υπόλοιπα αυτά προέκυψαν από τη μετατροπή αυτών των πράξεων στο ισότιμό τους σε ευρώ με το μέσο κόστος του αντίστοιχου νομίσματος την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού σε σύγκριση με το ισότιμό τους σε ευρώ με το οποίο αυτές οι πράξεις καταγράφηκαν αρχικά (βλ. "Πράξεις εκτός ισολογισμού" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

7. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει το μερίδιο της ΕΚΤ (8%) στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

8. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Στις 8.12.2016 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος θα μπορούν να αποδέχονται και μετρητά ως εξασφαλίσεις για τις διευκολύνσεις δανεισμού τίτλων που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του PSPP (τίτλοι PSPP) χωρίς να υποχρεούνται να τα επανεπενδύσουν. Για την ΕΚΤ, αυτές οι πράξεις διενεργούνται μέσω εξειδικευμένου οργανισμού.

Στις 31.12.2016 συναλλαγές δανεισμού τίτλων PSPP ύψους 1,9 δισεκ. ευρώ με πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης του ευρώ παρέμεναν ανεξόφλητες. Τα μετρητά που εισπράχθηκαν ως εξασφαλίσεις μεταφέρθηκαν στους λογαριασμούς του TARGET2 (βλ. σημείωση 11.2, "Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)"). Καθώς τα μετρητά δεν είχαν ακόμη επενδυθεί στο τέλος του έτους, αυτές οι συναλλαγές καταγράφηκαν στον ισολογισμό (βλ. "Αντιστρεπτέες συναλλαγές" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").³⁶

³⁶ Οι συναλλαγές δανεισμού τίτλων που δεν οδηγούν στην ύπαρξη εξασφαλίσεων σε μετρητά τα οποία δεν έχουν επενδυθεί στο τέλος του έτους καταγράφονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (βλ. σημείωση 16, "Προγράμματα δανεισμού τίτλων").

9. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

9.1. Λοιπές υποχρεώσεις

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από καταθέσεις μελών της Τραπεζικής Ένωσης για το Ευρώ (Euro Banking Association - EBA), οι οποίες χρησιμοποιούνται ως εγγυητικό κεφάλαιο για τον διακανονισμό του EURO1³⁷ μέσω του συστήματος TARGET2.

10. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στις 31.12.2016 το στοιχείο αυτό περιλάμβανε ποσό 9,5 δισεκ. ευρώ (2015: 1,5 δισεκ. ευρώ), αποτελούμενο από υπόλοιπα που τηρούν στην ΕΚΤ ορισμένες κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ τα οποία προέρχονται από συναλλαγές που διακανονίζονται μέσω του συστήματος TARGET2 ή αντιστοιχούν σε αυτές. Η αύξηση αυτών των υπολοίπων το 2016 οφείλεται σε πληρωμές από κατοίκους της ζώνης του ευρώ προς μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ (βλ. σημείωση 11.2, "Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)").

Το στοιχείο αυτό περιλάμβανε επίσης ποσό 4,1 δισεκ. ευρώ (2015: 0,8 δισεκ. ευρώ) που σχετίζεται με την πάγια αμοιβαία συμφωνία ανταλλαγής νομισμάτων με την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ. Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ παρέχει στην ΕΚΤ δολάρια ΗΠΑ μέσω πράξεων ανταλλαγής, με σκοπό την παροχή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης σε δολάρια ΗΠΑ προς αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος. Ταυτόχρονα, η ΕΚΤ συνάπτει πράξεις ανταλλαγής τύπου back-to-back με ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, οι οποίες από τα αντληθέντα με αυτόν τον τρόπο κεφάλαια χορηγούν ρευστότητα σε δολάρια ΗΠΑ προς αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος υπό μορφή αντιστρεπτέων συναλλαγών. Αυτές οι πράξεις ανταλλαγής τύπου back-to-back δημιουργούν υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ (βλ. σημείωση 11.2, "Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)"). Επιπλέον, οι πράξεις ανταλλαγής που διενεργούνται με την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και τις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ δημιουργούν προθεσμιακές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που καταγράφονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (βλ. σημείωση 19, "Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος").

Το υπόλοιπο του στοιχείου αυτού περιλάμβανε ποσό 3,1 δισεκ. ευρώ (2015: 0 ευρώ) που προκύπτει από τις ανεξόφλητες συναλλαγές δανεισμού τίτλων PSPP με μη κατοίκους ζώνης ευρώ για τις οποίες εισπράχθηκαν μετρητά ως εξασφαλίσεις τα οποία μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς στο TARGET2 (βλ. σημείωση 8, "Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ").

³⁷ Το EURO1 είναι ένα σύστημα πληρωμών το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση της EBA.

11. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος

11.1. Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων

Ο λογαριασμός αυτός αφορά τις υποχρεώσεις έναντι των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ που προέκυψαν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων προς την ΕΚΤ, όταν αυτές εντάχθηκαν στο Ευρωσύστημα. Δεν σημειώθηκαν μεταβολές το 2016.

	Από 1.1.2015 €
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1.435.910.943
Deutsche Bundesbank	10.429.623.058
Eesti Pank	111.729.611
Banc Ceannais na hÍreann/Central Bank of Ireland	672.637.756
Τράπεζα της Ελλάδος	1.178.260.606
Banco de España	5.123.393.758
Banque de France	8.216.994.286
Banca d' Italia	7.134.236.999
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	87.679.928
Latvijas Banka	163.479.892
Lietuvos bankas	239.453.710
Banque centrale du Luxembourg	117.640.617
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	37.552.276
De Nederlandsche Bank	2.320.070.006
Oesterreichische Nationalbank	1.137.636.925
Banco de Portugal	1.010.318.483
Banka Slovenije	200.220.853
Národná banka Slovenska	447.671.807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728.096.904
Σύνολο	40.792.608.418

Οι τόκοι αυτών των υποχρεώσεων υπολογίζονται σε καθημερινή βάση με το τελευταίο διαθέσιμο οριακό επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης, προσαρμοσμένο κατά τρόπο ώστε να αντνακλάται το μηδενικό επιτόκιο που εφαρμόζεται επί του μέρους των διαθεσίμων που μεταβιβάστηκε υπό μορφή χρυσού (βλ. σημείωση 22.3, "Τόκοι απαιτήσεων των ΕθνΚΤ σε σχέση με μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα").

11.2. Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Το 2016 το στοιχείο αυτό αντιπροσώπευε κυρίως πιστωτικά/χρεωστικά υπόλοιπα των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έναντι της ΕΚΤ στο πλαίσιο του TARGET2 (βλ. "Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές"). Η καθαρή αύξηση αυτής της θέσης είναι κατά κύριο λόγο

αποτέλεσμα αγορών τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος APP (βλ. σημείωση 4, "Τίτλοι σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ"), οι οποίοι διακανονίστηκαν μέσω λογαριασμών στο TARGET2. Η επίδραση αυτών των αγορών αντισταθμίστηκε εν μέρει από (α) τον διακανονισμό μέσω TARGET2 πληρωμών από κατοίκους της ζώνης του ευρώ προς μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ (βλ. σημείωση 10, "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ"), (β) τα μετρητά που εισπράχθηκαν ως εξασφάλιση έναντι δανεισμού τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PSPP (βλ. σημείωση 8, "Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ" και σημείωση 10, "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ"), (γ) την αύξηση των ποσών που σχετίζονται με πράξεις ανταλλαγής τύπου back-to-back οι οποίες διενεργήθηκαν με ΕθνΚΤ στο πλαίσιο πράξεων παροχής ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ και (δ) εξοφλήσεις τίτλων που είχαν αποκτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος SMP και των δύο πρώτων προγραμμάτων αγοράς καλυμμένων ομολογιών, οι οποίοι διακανονίστηκαν επίσης μέσω λογαριασμών στο TARGET2.

Οι τόκοι των θέσεων στο TARGET2, με εξαίρεση τα υπόλοιπα που προκύπτουν από τις πράξεις ανταλλαγής τύπου back-to-back στο πλαίσιο πράξεων παροχής ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ, υπολογίζονται σε καθημερινή βάση με το τελευταίο διαθέσιμο οριακό επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης.

Το στοιχείο αυτό περιλάμβανε επίσης το ποσό που οφειλόταν στις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ σε σχέση με την ενδιάμεση διανομή των κερδών της ΕΚΤ (βλ. "Ενδιάμεση διανομή κερδών" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

	2016 €	2015 €
Ποσό οφειλόμενο προς ΕθνΚΤ ζώνης ευρώ σε σχέση με το TARGET2	1.058.484.156.256	812.734.808.529
Ποσό οφειλόμενο από ΕθνΚΤ ζώνης ευρώ σε σχέση με το TARGET2	(908.249.140.203)	(730.463.422.714)
Ποσό οφειλόμενο προς ΕθνΚΤ ζώνης ευρώ σε σχέση με την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ	966.234.559	812.134.494
Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	151.201.250.612	83.083.520.309

12. Λοιπές υποχρεώσεις

12.1. Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

Αυτό το στοιχείο περιλαμβάνει κυρίως μεταβολές αποτίμησης πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος οι οποίες παρέμεναν εκκρεμείς στις 31.12.2016 (βλ. σημείωση 19, "Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος"). Αυτές οι μεταβολές αποτίμησης προκύπτουν από τη μετατροπή των ως άνω πράξεων στο ισότιμό τους σε ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού σε σύγκριση με το ισότιμό τους σε ευρώ που προκύπτει όταν η μετατροπή γίνει με βάση το μέσο κόστος του αντίστοιχου ξένου νομίσματος την εν λόγω ημερομηνία (βλ.

"Πράξεις εκτός ισολογισμού" και "Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει επίσης ζημιές λόγω αποτίμησης επί πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων που παρέμεναν εκκρεμείς (βλ. σημείωση 18, "Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων").

12.2. Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα

Στις 31.12.2016 το στοιχείο αυτό περιλάμβανε προεισπραχθέντα έσοδα στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) (βλ. σημείωση 25, "Καθαρά έσοδα/έξοδα από αμοιβές και προμήθειες"), διοικητικά δεδουλευμένα έξοδα και δεδουλευμένα έξοδα επί χρηματοδοτικών μέσων.

Αυτό το στοιχείο περιλάμβανε επίσης δεδουλευμένους χρεωστικούς τόκους πληρωτέους προς τις ΕθνΚΤ για ολόκληρο το 2016 επί των απαιτήσεων τους που συνδέονται με τα μεταβιβασθέντα προς την ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα (βλ. σημείωση 11.1, "Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων"). Ο διακανονισμός του ποσού αυτού έγινε τον Ιανουάριο του 2017.

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Διοικητικά δεδουλευμένα έξοδα	20.723.173	20.455.723	267.450
Χρηματοδοτικά μέσα	3.621.142	2.191.753	1.429.389
Προεισπραχθέντα έσοδα στο πλαίσιο του ΕΕΜ	41.089.798	18.926.078	22.163.720
Συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταβιβασθέντα προς την ΕΚΤ	3.611.845	17.576.514	(13.964.669)
TARGET2	-	36.393.921	(36.393.921)
Σύνολο	69.045.958	95.543.989	(26.498.031)

12.3. Διάφορα στοιχεία

Το 2016 το στοιχείο αυτό περιλάμβανε υπόλοιπα που σχετίζονται με πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος οι οποίες παρέμεναν εκκρεμείς στις 31.12.2016 (βλ. σημείωση 19, "Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος"). Τα υπόλοιπα αυτά προέκυψαν από τη μετατροπή αυτών των πράξεων στο ισότιμό τους σε ευρώ με το μέσο κόστος του αντίστοιχου νομίσματος την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού σε σύγκριση με το ισότιμό τους σε ευρώ με το οποίο αυτές οι πράξεις καταγράφηκαν αρχικά (βλ. "Πράξεις εκτός ισολογισμού" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

Επιπλέον, το στοιχείο αυτό περιλάμβανε καθαρή υποχρέωση της ΕΚΤ σε σχέση με τις μετεργασιακές παροχές και τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές προς τα μέλη του προσωπικού της και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και προς τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που απασχολεί η ΕΚΤ.

Προγράμματα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ, λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές³⁸

Ισολογισμός

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στο πλαίσιο των μετεργασιακών παροχών και των λοιπών μακροπρόθεσμων παροχών για τους υπαλλήλους έχουν ως εξής:

	2016 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2016 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2016 Σύνολο εκατ. ευρώ	2015 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2015 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2015 Σύνολο εκατ. ευρώ
Παρούσα αξία δεσμεύσεων	1.361,3	27,7	1.388,9	1.116,7	24,1	1.140,8
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	(878,0)	-	(878,0)	(755,3)	-	(755,3)
Καθαρή υποχρέωση έναντι καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό	483,3	27,7	510,9	361,4	24,1	385,5

Το 2016 στην παρούσα αξία των δεσμεύσεων έναντι του προσωπικού, η οποία ανέρχεται σε 1.361,3 εκατ. ευρώ (2015: 1.116,7 εκατ. ευρώ) συμπεριλαμβάνονται παροχές μη κεφαλαιοποιητικού τύπου ύψους 187,0 εκατ. ευρώ (2015: 155,9 εκατ. ευρώ) που αφορούν μετεργασιακές παροχές εκτός των συντάξεων και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές. Για τις μετεργασιακές παροχές και τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου εφαρμόζονται ρυθμίσεις μη κεφαλαιοποιητικού τύπου.

³⁸ Σε όλους τους πίνακες αυτής της ενότητας, τα σύνολα ενδέχεται να μην αθροίζονται στο ακέραιο λόγω στρογγυλοποίησης. Στη στήλη «Επιτροπή/Συμβούλιο» καταγράφονται τα ποσά που αφορούν τόσο την Εκτελεστική Επιτροπή όσο και το Εποπτικό Συμβούλιο.

Αποτελέσματα χρήσης

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης το 2016 έχουν ως εξής:

	2016 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2016 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2016 Σύνολο εκατ. ευρώ	2015 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2015 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2015 Σύνολο εκατ. ευρώ
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Καθαροί τόκοι επί της καθαρής υποχρέωσης έναντι καθορισμένων παροχών	9,7	0,6	10,3	9,5	0,5	10,0
<i>εκ των οποίων:</i>						
<i>Κόστος επί της δέσμευσης</i>	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
<i>Εισόδημα από περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος</i>	(19,5)	-	(19,5)	(13,4)	-	(13,4)
(Κέρδη)/ζημιές λόγω επανεπιμέτρησης επί λοιπών μακροπρόθεσμων παροχών	0,6	0,1	0,7	2,6	(0,1)	2,5
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις "Δαπάνες προσωπικού"	114,6	2,4	117,0	132,1	2,3	134,4

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας μειώθηκε το 2016 σε 106,0 εκατ. ευρώ (2015: 121,9 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της αύξησης του προεξοφλητικού επιτοκίου από 2,0% το 2014 σε 2,5% το 2015.³⁹

Μεταβολές των δεσμεύσεων για καθορισμένες παροχές, περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος και αποτελέσματα επανεπιμέτρησης

Οι μεταβολές της παρούσας αξίας των δεσμεύσεων για καθορισμένες παροχές έχουν ως εξής:

	2016 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2016 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2016 Σύνολο εκατ. ευρώ	2015 Μέλη προσωπικού εκατ. ευρώ	2015 Επιτροπή / Συμβούλιο εκατ. ευρώ	2015 Σύνολο εκατ. ευρώ
Αρχική δέσμευση για καθορισμένες παροχές	1.116,7	24,1	1.140,8	1.087,1	24,5	1.111,6
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Κόστος τόκων επί της δέσμευσης	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
Εισφορές καταβληθείσες από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα	19,5	0,2	19,8	21,7	0,2	21,9
Καταβληθείσες παροχές	(8,6)	(0,8)	(9,5)	(7,5)	(0,8)	(8,3)
(Κέρδη)/ζημιές λόγω επανεπιμέτρησης	100,2	1,9	102,1	(127,5)	(2,2)	(129,7)
Τελική δέσμευση για καθορισμένες παροχές	1.361,3	27,7	1.388,9	1.116,7	24,1	1.140,8

Οι συνολικές ζημιές λόγω επανεπιμέτρησης για το 2016, ύψους 102,1 εκατ. ευρώ, επί των δεσμεύσεων για καθορισμένες παροχές προέκυψαν κυρίως λόγω της μείωσης του προεξοφλητικού επιτοκίου από 2,5% το 2015 σε 2% το 2016.

³⁹ Για τον υπολογισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας χρησιμοποιείται το προεξοφλητικό επιτόκιο του προηγούμενου έτους.

Το 2016 οι μεταβολές της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος στον πυλώνα των καθορισμένων παροχών προς τα μέλη του προσωπικού είχαν ως εξής:

	2016 εκατ. ευρώ	2015 εκατ. ευρώ
Αρχική εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	755,3	651,9
Τόκοι-έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος	19,5	13,4
Κέρδη λόγω επανεπιμέτρησης	44,7	26,8
Εισφορές καταβληθείσες από τον εργοδότη	45,0	46,9
Εισφορές καταβληθείσες από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα	19,5	21,7
Καταβληθείσες παροχές	(6,0)	(5,4)
Τελική εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	878,0	755,3

Τα κέρδη λόγω επανεπιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος το 2016 και το 2015 αντανakλούσαν το γεγονός ότι οι αποδόσεις επί των μεριδίων των αμοιβαίων κεφαλαίων αποδείχθηκαν τελικά υψηλότερες από τους εκτιμώμενους τόκους-έσοδα από περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος.

Το 2016, σε συνέχεια της αποτίμησης του προγράμματος συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ που διενεργήθηκε από τους αναλογιστές της στις 31.12.2015, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, μεταξύ άλλων, (α) να διακόψει την ετήσια συμπληρωματική εισφορά της ΕΚΤ ύψους 6,8 εκατ. ευρώ και (β) να αυξήσει από τον Σεπτέμβριο του 2016 τις εισφορές της ΕΚΤ στο πρόγραμμα συνταξιοδότησης του προσωπικού από 19,5% σε 20,7% του βασικού μισθού.⁴⁰ Οι αποφάσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την καθαρή μείωση των συνολικών εισφορών της ΕΚΤ το 2016 παρά την αύξηση του αριθμού των μελών του προγράμματος συνταξιοδότησης (βλ. σημείωση 28, "Δαπάνες προσωπικού").

Το 2016 οι μεταβολές των αποτελεσμάτων επανεπιμέτρησης (βλ. σημείωση 14, "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής") είχαν ως εξής:

⁴⁰ Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να αυξήσει το ποσοστό εισφοράς του προσωπικού της ΕΚΤ από 6,7% σε 7,4% του βασικού μισθού.

	2016 εκατ. ευρώ	2015 εκατ. ευρώ
Αρχικά κέρδη/(ζημιές) λόγω επανεπιμέτρησης	(148,4)	(305,6)
Εισφορές από ΕθνΚΤ που εντάσσονται στο Ευρωσύστημα ⁴¹	0,0	(1,8)
Κέρδη από περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος	44,7	26,8
Κέρδη/(ζημιές) επί δεσμεύσεων	(102,1)	129,7
Ζημιές που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης	0,7	2,5
Τελικές ζημιές λόγω επανεπιμέτρησης που περιλαμβάνονται στους "Λογαριασμούς αναπροσαρμογής"	(205,1)	(148,4)

Βασικές υποθέσεις

Κατά τη διενέργεια των αποτιμήσεων που αναφέρονται στην παρούσα σημείωση οι αναλογιστές χρησιμοποίησαν υποθέσεις, τις οποίες η Εκτελεστική Επιτροπή δέχθηκε για τους σκοπούς της λογιστικής καταγραφής και της δημοσιοποίησης. Οι κύριες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των υποχρεώσεων που απορρέουν από το πρόγραμμα παροχών έχουν ως εξής:

	2016 %	2015 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00	2,50
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος ⁴²	3,00	3,50
Γενικές μελλοντικές αυξήσεις μισθών ⁴³	2,00	2,00
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων ⁴⁴	1,40	1,40

Επιπλέον, οι εθελούσιες εισφορές μελών του προσωπικού σε πυλώνα καθορισμένων εισφορών το 2016 ανήλθαν σε 133,2 εκατ. ευρώ (2015: 123,3 εκατ. ευρώ). Οι εν λόγω εισφορές επενδύονται σε περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος και δημιουργούν αντίστοιχη ισότιπη δέσμευση.

13. Προβλέψεις

Το στοιχείο αυτό αποτελείται κατά κύριο λόγο από μια πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού.

⁴¹ Με την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος από τη Λιθουανία, η Lietuvos bankas συνεισέφερε στα υπόλοιπα όλων των λογαριασμών αναπροσαρμογής της ΕΚΤ με ισχύ από 1.1.2015. Το υπόλοιπο των ζημιών λόγω επανεπιμέτρησης που συμπεριλήφθηκε στους λογαριασμούς αναπροσαρμογής στις 31.12.2014 είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των εισφορών της Lietuvos bankas.

⁴² Αυτές οι υποθέσεις χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των δεσμεύσεων της ΕΚΤ για καθορισμένες παροχές οι οποίες χρηματοδοτούνται από περιουσιακά στοιχεία με υφιστάμενη εγγύηση κεφαλαίου.

⁴³ Επιπροσθέτως, γίνεται πρόβλεψη για πιθανές ατομικές αυξήσεις μισθών έως 1,8% ετησίως, ανάλογα με την ηλικία των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα.

⁴⁴ Σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος συνταξιοδότησης της ΕΚΤ, οι συντάξεις θα αυξάνονται ετησίως. Αν οι γενικές προσαρμογές των μισθών για τους υπαλλήλους της ΕΚΤ υπολείπονται του πληθωρισμού, οποιαδήποτε αύξηση των συντάξεων θα ακολουθεί τις γενικές προσαρμογές των μισθών. Αν οι γενικές προσαρμογές των μισθών υπερβαίνουν τον πληθωρισμό, θα εφαρμόζονται για τον καθορισμό της αύξησης των συντάξεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική θέση των προγραμμάτων συνταξιοδότησης της ΕΚΤ επιτρέπει τέτοια αύξηση.

Η πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού θα χρησιμοποιηθεί στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών, πραγματοποιηθεισών και μη, ιδίως ζημιών από αποτίμηση οι οποίες υπερβαίνουν τους αντίστοιχους λογαριασμούς αναπροσαρμογής. Το ύψος και η αναγκαιότητα αυτής της πρόβλεψης επανεξετάζονται ετησίως με βάση την αξιολόγηση της ΕΚΤ όσον αφορά την έκθεσή της στους εν λόγω κινδύνους και λαμβανομένων υπόψη διάφορων άλλων παραγόντων. Το ύψος της πρόβλεψης, μαζί με τυχόν ποσό που τηρείται στο γενικό αποθεματικό, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την αξία του κεφαλαίου της ΕΚΤ που έχουν καταβάλει οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ.

Στις 31.12.2016 η πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού ανερχόταν σε 7.619.884.851 ευρώ, αμετάβλητη από το 2015. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στην αξία του κεφαλαίου της ΕΚΤ που είχαν καταβάλει οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ την ημερομηνία αυτή.

14. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Το στοιχείο αυτό αντιπροσωπεύει κυρίως διαφορές αναπροσαρμογής που προέρχονται από μη πραγματοποιηθέντα κέρδη επί στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και πράξεων εκτός ισολογισμού (βλ. "Αναγνώριση εσόδων", "Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα", "Τίτλοι" και "Πράξεις εκτός ισολογισμού" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές"). Περιλαμβάνει επίσης την επανεπιμέτρηση των καθαρών υποχρεώσεων της ΕΚΤ για καθορισμένες παροχές όσον αφορά τις μετεργασιακές παροχές (βλ. "Προγράμματα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ, λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές" και τη σημείωση 12.3, "Διάφορα στοιχεία").

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Χρυσός	13.926.380.231	11.900.595.095	2.025.785.136
Συνάλλαγμα	14.149.471.665	12.272.562.352	1.876.909.313
Τίτλοι και λοιπά μέσα	755.494.021	808.078.836	(52.584.815)
Καθαρές υποχρεώσεις για καθορισμένες παροχές όσον αφορά τις μετεργασιακές παροχές	(205.078.109)	(148.413.109)	(56.665.000)
Σύνολο	28.626.267.808	24.832.823.174	3.793.444.634

Η αύξηση του ύψους των λογαριασμών αναπροσαρμογής οφείλεται στην υποτίμηση του ευρώ έναντι του χρυσού, του δολαρίου ΗΠΑ και του γιεν Ιαπωνίας το 2016.

Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση στο τέλος του έτους έχουν ως εξής:

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	2016	2015
Δολάρια ΗΠΑ ανά ευρώ	1,0541	1,0887
Γιεν Ιαπωνίας ανά ευρώ	123,40	131,07
Ευρώ ανά ΕΤΔ	1,2746	1,2728
Ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού	1.098,046	973,225

15. Κεφάλαιο και αποθεματικά

15.1. Κεφάλαιο

Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ είναι 10.825.007.069 ευρώ. Το κεφάλαιο που κατέβαλαν οι ΕθνΚΤ εντός και εκτός της ζώνης του ευρώ ανέρχεται σε 7.740.076.935 ευρώ.

Οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει πλήρως το μερίδιο συμμετοχής τους στο κεφάλαιο, το οποίο από την 1.1.2015 ανέρχεται σε 7.619.884.851 ευρώ, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα.⁴⁵

⁴⁵ Τα επιμέρους ποσά στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο ακέραιο ποσό ευρώ. Επομένως, τα γενικά σύνολα στους πίνακες αυτής της σημείωσης ενδέχεται να μην αθροίζονται στο ακέραιο λόγω στρογγυλοποίησης.

	Κλειδα κατανομής από 1.1.2015 ⁴⁶ %	Καταβλημένο κεφάλαιο από 1.1.2015 €
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4778	268.222.025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1.948.208.997
Eesti Pank	0,1928	20.870.614
Banc Ceannais na hÍreann/Central Bank of Ireland	1,1607	125.645.857
Τράπεζα της Ελλάδος	2,0332	220.094.044
Banco de España	8,8409	957.028.050
Banque de France	14,1792	1.534.899.402
Banca d' Italia	12,3108	1.332.644.970
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	0,1513	16.378.236
Latvijas Banka	0,2821	30.537.345
Lietuvos bankas	0,4132	44.728.929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21.974.764
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0648	7.014.605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433.379.158
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212.505.714
Banco de Portugal	1,7434	188.723.173
Banka Slovenije	0,3455	37.400.399
Národná banka Slovenska	0,7725	83.623.180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136.005.389
Σύνολο	70,3915	7.619.884.851

Οι ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ υποχρεούνται να καταβάλουν 3,75% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου τους ως συνεισφορά στα λειτουργικά έξοδα της ΕΚΤ. Η συνεισφορά αυτή ανερχόταν σε 120.192.083 ευρώ στο τέλος του 2016, αμετάβλητη σε σχέση με το 2015. Οι ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ δεν δικαιούνται μερίδιο στα διανεμητέα κέρδη της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του εισοδήματος από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος, ούτε υποχρεούνται να καλύψουν τυχόν ζημιές της ΕΚΤ.

Οι ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει τα εξής ποσά:

⁴⁶ Τα μερίδια συμμετοχής των επιμέρους ΕθνΚΤ στην κλειδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόστηκαν τελευταία την 1.1.2014. Ωστόσο, την 1.1.2015, λόγω της ένταξης της Λιθουανίας στη ζώνη του ευρώ, η συνολική στάθμιση της κλειδας κατανομής των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο συνολικό κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξήθηκε, ενώ η συνολική στάθμιση της κλειδας κατανομής των ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ στο εν λόγω κεφάλαιο μειώθηκε. Το 2016 δεν σημειώθηκε καμία μεταβολή.

	Κλείδα κατανομής από 1.1.2015 %	Καταβλημένο κεφάλαιο από 1.1.2015 €
Българска народна банка (Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας)	0,8590	3.487.005
Česká národní banka	1,6075	6.525.450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6.037.512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2.444.963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5.601.129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20.796.192
Banca Națională a României	2,6024	10.564.124
Sveriges riksbank	2,2729	9.226.559
Bank of England	13,6743	55.509.148
Σύνολο	29,6085	120.192.083

Πράξεις εκτός ισολογισμού

16. Προγράμματα δανεισμού τίτλων

Στο πλαίσιο της διαχείρισης των ιδίων κεφαλαίων της η ΕΚΤ έχει συνάψει σύμβαση που αφορά πρόγραμμα δανεισμού τίτλων. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, ένας εξειδικευμένος οργανισμός διενεργεί για λογαριασμό της συναλλαγές δανεισμού τίτλων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, η ΕΚΤ έχει καταστήσει διαθέσιμους προς δανεισμό τους τίτλους που έχει αποκτήσει στο πλαίσιο του πρώτου, δεύτερου και τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών, καθώς και τίτλους που έχει αποκτήσει στο πλαίσιο του προγράμματος PSPP και τίτλους που έχει αποκτήσει στο πλαίσιο του προγράμματος SMP οι οποίοι είναι επίσης αποδεκτοί για αγορά στο πλαίσιο του προγράμματος PSPP.⁴⁷

Εάν το σύνολο των εξασφαλίσεων σε μορφή μετρητών έχει επενδυθεί στο τέλος του έτους, οι σχετικές πράξεις δανεισμού τίτλων καταγράφονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού.⁴⁸ Τέτοιες πράξεις δανεισμού τίτλων αξίας 10,9 δισεκ. ευρώ (2015: 4,5 δισεκ. ευρώ) παρέμεναν ανεξόφλητες στις 31.12.2016. Από το ποσό αυτό, 3,9 δισεκ. ευρώ (2015: 0,3 δισεκ. ευρώ) αφορούσαν τον δανεισμό τίτλων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής.

17. Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων

Στις 31.12.2016 παρέμεναν εκκρεμείς πράξεις συναλλάγματος, που έχουν υπολογιστεί με επιτόκια της αγοράς στο τέλος του έτους, ως ακολούθως:

Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων σε συνάλλαγμα	2016 Αξία συμβολαίων €	2015 Αξία συμβολαίων €	Μεταβολή €
Αγορές	558.770.515	694.406.172	(135.635.657)
Πωλήσεις	2.258.798.975	690.554.100	1.568.244.875

Οι εν λόγω πράξεις διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ.

⁴⁷ Η ΕΚΤ δεν διενεργεί αγορές τίτλων στο πλαίσιο του CSPP και κατά συνέπεια δεν διακρατεί τίτλους διαθέσιμους προς δανεισμό.

⁴⁸ Εάν κάποιες εξασφαλίσεις σε μορφή μετρητών δεν έχουν επενδυθεί στο τέλος του έτους, αυτές οι συναλλαγές καταγράφονται σε λογαριασμούς εντός ισολογισμού (βλ. σημείωση 8, "Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ" και σημείωση 10, "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ").

18. Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων

Στις 31.12.2016 παρέμεναν εκκρεμείς πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων ονομαστικής αξίας 378,3 εκατ. ευρώ (2015: 274,5 εκατ. ευρώ), που έχουν υπολογιστεί με επιτόκια της αγοράς στο τέλος του έτους. Οι εν λόγω πράξεις διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ.

19. Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος

Διαχείριση συναλλαγματικών διαθεσίμων

Το 2016 διενεργήθηκαν πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος στο πλαίσιο της διαχείρισης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις και παρέμεναν εκκρεμείς στις 31.12.2016 παρουσιάζονται με βάση επιτόκια της αγοράς στο τέλος του έτους, ως εξής:

Πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Απαιτήσεις	3.123.544.615	2.467.131.004	656.413.611
Υποχρεώσεις	2.855.828.167	2.484.517.472	371.310.695

Πράξεις παροχής ρευστότητας

Απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε δολάρια ΗΠΑ, με ημερομηνία διακανονισμού εντός του 2017, προέκυψαν στο πλαίσιο της παροχής ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ προς αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος (βλ. σημείωση 10, "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ").

20. Διαχείριση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων

Το 2016 η ΕΚΤ συνέχισε να είναι αρμόδια για τη διαχείριση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων της ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης, του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθεροποίησης, της Ευρωπαϊκής Διευκόλυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), καθώς και της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης για την Ελλάδα. Το 2016 η ΕΚΤ διεκπεραίωσε πληρωμές σχετιζόμενες με αυτές τις πράξεις, καθώς και πληρωμές με τη μορφή εγγραφών στο εγκριθέν κεφαλαιακό απόθεμα του ΕΕΜ.

21. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Τέσσερις αγωγές έχουν κατατεθεί σε βάρος της ΕΚΤ και άλλων θεσμικών οργάνων της ΕΕ από διάφορους καταθέτες, μετόχους και ομολογιούχους κυπριακών πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι ενάγοντες ισχυρίστηκαν ότι υπέστησαν οικονομικές ζημιές λόγω πράξεων οι οποίες, κατά την άποψή τους, οδήγησαν στην αναδιάρθρωση των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής στήριξης της Κύπρου. Το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ έκρινε δώδεκα παρεμφερείς υποθέσεις απαράδεκτες στο σύνολό τους το 2014. Εφέσεις ασκήθηκαν κατά οκτώ από αυτές τις αποφάσεις και το 2016 το Δικαστήριο της ΕΕ είτε επιβεβαίωσε το απαράδεκτο των υποθέσεων ή έλαβε απόφαση υπέρ της ΕΚΤ. Η συμμετοχή της ΕΚΤ στη διαδικασία που οδήγησε στην κατάρτιση του προγράμματος οικονομικής στήριξης της Κύπρου περιορίστηκε στην παροχή τεχνικών συμβουλών, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και στην έκδοση μη δεσμευτικής γνώμης σχετικά με το κυπριακό σχέδιο νόμου περί εξυγίανσης πιστωτικών και άλλων ιδρυμάτων. Επομένως, θεωρείται ότι οι υποθέσεις αυτές δεν θα επιφέρουν ζημιές για την ΕΚΤ.

Σημειώσεις επί των αποτελεσμάτων χρήσης

22. Καθαροί τόκοι-έσοδα

22.1. Τόκοι-έσοδα επί συναλλαγματικών διαθεσίμων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τόκους-έσοδα, μείον τόκους-έξοδα, σε σχέση με τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ, ως εξής:

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Τόκοι-έσοδα επί τρεχούμενων λογαριασμών	1.499.288	552.459	946.829
Τόκοι-έσοδα επί καταθέσεων μέσω της αγοράς χρήματος	18.095.835	6.306.443	11.789.392
Τόκοι-έσοδα/(έξοδα) επί συμφωνιών επαναπώλησης	(34.017)	38.311	(72.328)
Τόκοι-έσοδα επί συμφωνιών επαναπώλησης	12.745.338	2.920.201	9.825.137
Τόκοι-έσοδα επί τίτλων	304.958.993	261.121.900	43.837.093
Τόκοι-έσοδα/(έξοδα) επί πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων	19.080	(861.355)	880.435
Τόκοι-έσοδα επί προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος και πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων	33.157.253	13.127.982	20.029.271
Τόκοι-έσοδα επί συναλλαγματικών διαθεσίμων (καθαροί)	370.441.770	283.205.941	87.235.829

Η συνολική αύξηση των καθαρών τόκων-εσόδων το 2016 οφειλόταν κυρίως στην αύξηση των τόκων-εσόδων επί του χαρτοφυλακίου δολαρίων ΗΠΑ.

22.2. Τόκοι-έσοδα από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από τους τόκους-έσοδα επί των απαιτήσεων της ΕΚΤ σε σχέση με το μερίδιό της (8%) στη συνολική έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές" και σημείωση 5.1, "Απαιτήσεις συνδεδεμένες με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων εντός του Ευρωσυστήματος"). Παρά την αύξηση κατά 4,7% της μέσης αξίας των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία, οι τόκοι μειώθηκαν το 2016 λόγω του γεγονότος ότι το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης ήταν χαμηλότερο σε σύγκριση με το 2015 (0,01% το 2016 έναντι 0,05% το 2015).

22.3. Τόκοι απαιτήσεων των ΕθνΚΤ σε σχέση με μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι τόκοι που καταβλήθηκαν στις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ επί των απαιτήσεών τους σε σχέση με συναλλαγματικά διαθέσιμα που

μεταβίβασαν στην ΕΚΤ (βλ. σημείωση 11.1, "Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων"). Η μείωση αυτών των τόκων το 2016 αντανάκλουσε κυρίως το γεγονός ότι το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης ήταν χαμηλότερο σε σύγκριση με το 2015.

22.4. Λοιποί τόκοι-έσοδα και λοιποί τόκοι-έξοδα⁴⁹

Το 2016 τα στοιχεία αυτά περιλάμβαναν κυρίως καθαρούς τόκους-έσοδα ύψους 1,0 δισεκ. ευρώ (2015: 0,9 δισεκ. ευρώ) επί τίτλων που αποκτήθηκαν από την ΕΚΤ για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής. Από το ποσό αυτό, 0,5 δισεκ. ευρώ (2015: 0,6 δισεκ. ευρώ) αφορούσαν καθαρούς τόκους-έσοδα επί τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος SMP και 0,4 δισεκ. ευρώ (2015: 0,2 δισεκ. ευρώ) αφορούσαν καθαρούς τόκους-έσοδα επί τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος APP.

Το υπόλοιπο αυτών των στοιχείων περιλάμβανε κατά κύριο λόγο τόκους-έσοδα και τόκους-έξοδα επί του χαρτοφυλακίου ιδίων πόρων της ΕΚΤ (βλ. σημείωση 6.2, "Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού") και επί άλλων διαφόρων τοκοφόρων υπολοίπων.

23. Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από χρηματοοικονομικές πράξεις

Τα καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις το 2016 είχαν ως εξής:

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από μεταβολές τιμών	159.456.244	175.959.137	(16.502.893)
Καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από μεταβολές τιμών συναλλάγματος και χρυσού	65.085.498	38.474.593	26.610.905
Καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	224.541.742	214.433.730	10.108.012

Τα καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από μεταβολές τιμών περιλάμβαναν πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από μεταβολές τιμών τίτλων, συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων και πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων. Η μείωση των καθαρών πραγματοποιηθέντων κερδών από μεταβολές τιμών το 2016 οφειλόταν κυρίως στα χαμηλότερα πραγματοποιηθέντα κέρδη από μεταβολές τιμών από το χαρτοφυλάκιο τίτλων σε δολάρια ΗΠΑ.

⁴⁹ Με ισχύ από το 2016 οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που απορρέουν από τίτλους που διακρατούνται για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής καταγράφονται σε καθαρή βάση είτε στην κατηγορία "Λοιποί τόκοι-έσοδα" είτε στην κατηγορία "Λοιποί τόκοι-έξοδα", ανάλογα με το εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό (βλ. "Αναταξινομήσεις" στην ενότητα "Λογιστικές πολιτικές").

Η συνολική αύξηση των καθαρών πραγματοποιηθέντων κερδών από μεταβολές τιμών συναλλάγματος και χρυσού οφειλόταν κυρίως στις εκροές διαθεσίμων σε ΕΤΔ στο πλαίσιο συμφωνίας αγοραπωλησίας ΕΤΔ με το ΔΝΤ (βλ. σημείωση 2.1, "Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ").

24. Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων

Το 2016 οι αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων είχαν ως εξής:

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από μεταβολές τιμών τίτλων	(148.159.250)	(63.827.424)	(84.331.826)
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από μεταβολές τιμών πράξεων ανταλλαγής επιτοκίων	-	(223.892)	223.892
Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές ζημιές	(12.760)	(1.901)	(10.859)
Σύνολο αποσβέσεων	(148.172.010)	(64.053.217)	(84.118.793)

Η αύξηση των αποσβέσεων σε σχέση με το 2015 οφειλόταν κυρίως στις υψηλότερες αποδόσεις της αγοράς όσον αφορά τους τίτλους που διακρατούνται στο χαρτοφυλάκιο δολαρίων ΗΠΑ, σε συνδυασμό με τη συνολική μείωση της αγοραίας αξίας τους.

25. Καθαρά έσοδα/έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	382.191.051	277.324.169	104.866.882
Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	(10.868.282)	(8.991.908)	(1.876.374)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	371.322.769	268.332.261	102.990.508

Το 2016 τα έσοδα σε αυτήν την κατηγορία περιλάμβαναν κυρίως εποπτικά τέλη. Οι δαπάνες περιλάμβαναν κυρίως προμήθειες θεματοφύλαξης, καθώς και προμήθειες πληρωτέες στους εξωτερικούς διαχειριστές χαρτοφυλακίων οι οποίοι διενεργούν αγορές αποδεκτών τιτλοποιημένων απαιτήσεων βάσει ρητών οδηγιών από το Ευρωσύστημα και για λογαριασμό του Ευρωσυστήματος.

Έσοδα και έξοδα που αφορούν εποπτικά καθήκοντα

Τον Νοέμβριο του 2014 η ΕΚΤ ανέλαβε τα εποπτικά καθήκοντά της σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού 1024/2013/ΕΕ του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013. Προκειμένου να ανακτή τις εποπτικές δαπάνες τις οποίες πραγματοποιεί για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, η ΕΚΤ επιβάλλει ετήσιο εποπτικό τέλος στις εποπτευόμενες οντότητες. Η ΕΚΤ ανακοίνωσε τον Απρίλιο του 2016 ότι τα ετήσια

εποπτικά τέλη για το 2016 θα ανέρχονταν σε 404,5 εκατ. ευρώ.⁵⁰ Αυτό το ποσό βασίστηκε σε εκτιμώμενες ετήσιες δαπάνες για το 2016 ύψους 423,2 εκατ. ευρώ, έπειτα από προσαρμογές για (i) τα υπερβάλλοντα εποπτικά τέλη ύψους 18,9 δισεκ. ευρώ που είχαν επιβληθεί το 2015, (ii) τα επιστρεφόμενα ποσά σε σχέση με μεταβολές του αριθμού ή του χαρακτηρισμού των εποπτευόμενων οντοτήτων⁵¹ (0,3 εκατ. ευρώ) και (iii) τόκους ύψους 0,1 εκατ. ευρώ που χρεώθηκαν για καθυστερημένες πληρωμές το 2015.

Σύμφωνα με τις πραγματικές δαπάνες της ΕΚΤ για την άσκηση των καθηκόντων τραπεζικής εποπτείας, τα έσοδα από εποπτικά τέλη για το 2016 ήταν 382,2 εκατ. ευρώ.

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Εποπτικά τέλη	382.151.355	277.086.997	105.064.358
<i>εκ των οποίων:</i>			
<i>Τέλη που κατανεμήθηκαν σε σημαντικές οντότητες ή σε σημαντικούς ομίλους</i>	338.418.328	245.620.964	92.797.364
<i>Τέλη που κατανεμήθηκαν σε λιγότερες σημαντικές οντότητες ή σε σημαντικούς ομίλους</i>	43.733.027	31.466.033	12.266.994
Σύνολο εσόδων από καθήκοντα τραπεζικής εποπτείας	382.151.355	277.086.997	105.064.358

Το πλεόνασμα ύψους 41,1 εκατ. ευρώ που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων δαπανών (423,2 εκατ. ευρώ) και των καταγραφισμών δαπανών (382,2 εκατ. ευρώ) για το 2016 αναγράφεται στο στοιχείο "Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα" (βλ. σημείωση 12.2, "Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα"). Το πλεόνασμα αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των εποπτικών τελών που θα επιβληθούν το 2017.

Επιπλέον, η ΕΚΤ δικαιούται να επιβάλλει πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές στις επιχειρήσεις λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς και τις αποφάσεις της. Κανένα τέτοιο πρόστιμο δεν επιβλήθηκε το 2016.

Οι δαπάνες οι οποίες σχετίζονται με τον ΕΕΜ προκύπτουν από την άμεση εποπτεία των σημαντικών οντοτήτων, την επίβλεψη της εποπτείας λιγότερο σημαντικών οντοτήτων και την παροχή οριζόντιων και εξειδικευμένων υπηρεσιών. Περιλαμβάνουν επίσης δαπάνες που προκύπτουν από τις υπηρεσιακές μονάδες στήριξης, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τις κριριακές εγκαταστάσεις, τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, την παροχή διοικητικών υπηρεσιών, την κατάρτιση προϋπολογισμού και την άσκηση ελέγχου, τις υπηρεσίες λογιστικής, τις νομικές υπηρεσίες, την εσωτερική επιθεώρηση, τη στατιστική και τις υπηρεσίες

⁵⁰ Αυτό το ποσό τιμολογήθηκε τον Οκτώβριο του 2016 με προθεσμία πληρωμής την 18.11.2016.

⁵¹ Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού της ΕΚΤ για τα εποπτικά τέλη (ΕΚΤ/2014/41), σε περιπτώσεις κατά τις οποίες (i) η εποπτευόμενη οντότητα ή ο εποπτευόμενος όμιλος εποπτεύεται μόνο για τμήμα της περιόδου επιβολής τέλους ή (ii) ο χαρακτηρισμός της εποπτευόμενης οντότητας ή του εποπτευόμενου ομίλου μεταβάλλεται από σημαντική σε λιγότερη σημαντική ή το αντίστροφο, τα επιμέρους εποπτικά τέλη τροποποιούνται αναλόγως. Τα ποσά που εισπράττονται ή επιστρέφονται λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των συνολικών ετήσιων εποπτικών τελών που πρόκειται να χρεωθούν τα επόμενα έτη.

πληροφορικής, οι οποίες είναι απαραίτητες για την άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ.

Για το 2016 αυτές οι δαπάνες αναλύονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

	2016 €	2015 €	Μεταβολή €
Μισθοί και επιδόματα	180.655.666	141.262.893	39.392.773
Ενοίκια και συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων	58.103.644	25.513.220	32.590.424
Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	143.392.045	110.310.884	33.081.161
Σύνολο δαπανών που συνδέονται με καθήκοντα τραπεζικής εποπτείας	382.151.355	277.086.997	105.064.358

Η αύξηση του συνολικού αριθμού υπαλλήλων που εργάζονται στην Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ, η μετεγκατάσταση στις νέες κτιριακές εγκαταστάσεις και η παροχή υποδομών στατιστικής και πληροφορικής για την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων συνέβαλαν στην αύξηση των συνολικών δαπανών του ΕΕΜ για το 2016.

26. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται εισπραχθέντα μερίσματα επί μετοχών της ΤΔΔ που κατέχει η ΕΚΤ (βλ. σημείωση 6.2, "Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού").

27. Λοιπά έσοδα

Τα διάφορα άλλα έσοδα που προέκυψαν στη διάρκεια του 2016 προήλθαν κυρίως από τις συσσωρευμένες εισφορές των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ για την κάλυψη δαπανών που πραγματοποίησε η ΕΚΤ για κοινά έργα του Ευρωσυστήματος.

28. Δαπάνες προσωπικού

Η αύξηση του μέσου αριθμού των υπαλλήλων που απασχολούσε η ΕΚΤ το 2016 οδήγησε σε συνολική αύξηση των δαπανών προσωπικού. Η αύξηση αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη μείωση της καθαρής δαπάνης σε σχέση με παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται ποσό 349,5 εκατ. ευρώ (2015: 306,4 εκατ. ευρώ) για μισθούς, επιδόματα, ασφάλιση και άλλα έξοδα προσωπικού. Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνεται επίσης ποσό 117,0 εκατ. ευρώ (2015: 134,4 εκατ. ευρώ) που σχετίζεται με το πρόγραμμα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ, τις λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία και άλλες μακροπρόθεσμες παροχές (βλ. σημείωση 12.3, "Διάφορα στοιχεία").

Οι μισθοί και τα επιδόματα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των ανώτατων διοικητικών στελεχών, ακολουθούν κατ' ουσίαν το μισθολόγιο των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι συγκρίσιμα προς αυτό.

Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που απασχολεί η ΕΚΤ λαμβάνουν έναν βασικό μισθό, ενώ τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που εκτελούν τα καθήκοντά τους σε βάση μερικής απασχόλησης λαμβάνουν πρόσθετη αμοιβή ανάλογα με τον αριθμό των συνεδριάσεων στις οποίες έχουν συμμετάσχει. Επιπλέον, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που εκτελούν τα καθήκοντά τους σε βάση πλήρους απασχόλησης λαμβάνουν επιδόματα για έξοδα κατοικίας και παραστάσεως. Στην περίπτωση του Προέδρου, αντί επιδόματος για έξοδα κατοικίας παρέχεται επίσημη κατοικία η οποία αποτελεί ιδιοκτησία της ΕΚΤ. Με την επιφύλαξη των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Εποπτικού Συμβουλίου δικαιούνται, ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση, επιδόματα αρχηγού οικογενείας και συντηρούμενων τέκνων, καθώς και σχολικά επιδόματα. Οι μισθοί υπόκεινται σε φόρο υπέρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε κρατήσεις για το σύστημα συντάξεων, ασφάλισης υγείας και ατυχημάτων. Τα επιδόματα δεν φορολογούνται ούτε συνυπολογίζονται για την καταβολή σύνταξης.

Το 2016 οι βασικοί μισθοί των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής και των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου που απασχολεί η ΕΚΤ (δηλ. εκτός των εκπροσώπων των εθνικών εποπτικών αρχών) είχαν ως εξής:⁵²

	2016 €	2015 €
Mario Draghi (Πρόεδρος)	389.760	385.860
Vitor Constâncio (Αντιπρόεδρος)	334.080	330.744
Peter Praet (μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής)	277.896	275.604
Benoît Cœuré (μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής)	277.896	275.604
Yves Mersch (μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής)	277.896	275.604
Sabine Lautenschläger (μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής)	277.896	275.604
Σύνολο για την Εκτελεστική Επιτροπή	1.835.424	1.819.020
Σύνολο για το Εποπτικό Συμβούλιο (μέλη που απασχολεί η ΕΚΤ)⁵³	631.254	635.385
<i>εκ των οποίων:</i>		
<i>Danièle Nouy (Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου)</i>	277.896	275.604
Σύνολο	2.466.678	2.454.405

Επιπλέον, οι πρόσθετες αμοιβές που καταβλήθηκαν στα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που εκτελούν τα καθήκοντά τους σε βάση μερικής απασχόλησης ανήλθαν σε 343,341 ευρώ (2015: 352.256 ευρώ).

⁵² Τα ποσά παρουσιάζονται σε ακαθάριστη βάση, δηλ. χωρίς να υπολογίζεται η παρακράτηση φόρου προς όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁵³ Στο σύνολο αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται ο μισθός της Sabine Lautenschläger, ο οποίος καταγράφεται με τους μισθούς των λοιπών μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Το σύνολο των επιδομάτων που καταβλήθηκαν στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Εποπτικού Συμβουλίου και των εισφορών της ΕΚΤ στο σύστημα ασφάλισης υγείας και ατυχημάτων για λογαριασμό των εν λόγω μελών ανήλθε σε 807.475 ευρώ (2015: 625.021 ευρώ). Τον Δεκέμβριο του 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι, για τα μέλη του προσωπικού και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής που βαρύνονται με το σύνολο του κόστους ιδιωτικής ιατρικής κάλυψης, η ΕΚΤ θα καταβάλλει ποσό ίσο με την εισφορά που θα κατέβαλε αν αυτά τα πρόσωπα ήταν μέλη του συστήματος ασφάλισης υγείας της ΕΚΤ. Επιπλέον, ο κανόνας περιλαμβάνει μια ρήτρα αναδρομικής ισχύος για πληρωμές ασφάλισης υγείας από 1.1.2013, λόγω της οποίας οι πληρωμές επιδομάτων το 2017 αναμένεται να είναι χαμηλότερες σε σχέση με το 2016.

Μεταβατικές πληρωμές μπορεί να διενεργούνται σε πρώην μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Εποπτικού Συμβουλίου για ένα διάστημα μετά τη λήξη της θητείας τους. Το 2016 δεν έγιναν τέτοιες πληρωμές. Οι συντάξεις, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιδομάτων, που καταβλήθηκαν σε πρώην μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Εποπτικού Συμβουλίου ή σε προστατευόμενα μέλη τους, καθώς και οι εισφορές στο σύστημα ασφάλισης υγείας και ατυχημάτων, ανήλθαν σε 834.668 ευρώ (2015: 783.113 ευρώ).

Στο τέλος του 2016 ο αριθμός των υπαλλήλων, σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης, που απασχολούσε βάσει σύμβασης η ΕΚΤ ήταν 3.171,⁵⁴ εκ των οποίων 320 διοικητικά στελέχη. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι μεταβολές στη δύναμη του προσωπικού το 2016.

	2016	2015
Σύνολο προσωπικού την 1η Ιανουαρίου (εκτός των νεοπροσληφθέντων την 1η Ιανουαρίου)	2.871	2.577
Προσλήψεις/μεταβολή σύμβασης	725	648
Παρατήσεις/λήξη σύμβασης	(380)	(299)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) λόγω μεταβολών στον τρόπο κατανομής των ωρών εργασίας μερικής απασχόλησης	(45)	(55)
Σύνολο προσωπικού στις 31 Δεκεμβρίου	3.171	2.871
Μέσος αριθμός απασχολουμένων	3.007	2.722

29. Διοικητικές δαπάνες

Σε αυτές υπάγονται όλες οι λοιπές τρέχουσες δαπάνες που αφορούν τη μίσθωση και συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων, αγαθά και εξοπλισμό μη κεφαλαιακού χαρακτήρα, αμοιβές εξωτερικών συνεργατών και λοιπές υπηρεσίες και προμήθειες, καθώς επίσης και δαπάνες για την πρόσληψη, μετάθεση, εγκατάσταση, κατάρτιση και επανεγκατάσταση υπαλλήλων.

⁵⁴ Δεν περιλαμβάνονται οι υπάλληλοι σε άδεια άνευ αποδοχών. Αυτός ο αριθμός περιλαμβάνει υπαλλήλους με μόνιμη σύμβαση, σύμβαση ορισμένου χρόνου ή σύμβαση διάρκειας μικρότερης του έτους, καθώς και τους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Πτυχιούχων της ΕΚΤ. Επίσης, περιλαμβάνει υπαλλήλους σε άδεια μητρότητας ή μακροχρόνια αναρρωτική άδεια.

30. Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμματίων

Το κονδύλιο αυτό συνδέεται κυρίως με το κόστος της διασυνοριακής μεταφοράς τραπεζογραμματίων ευρώ μεταξύ των μονάδων εκτύπωσης τραπεζογραμματίων και των ΕθνΚΤ, για την παράδοση νέων τραπεζογραμματίων, και μεταξύ των ΕθνΚΤ, για την κάλυψη ελλείψεων με πλεονάζοντα αποθέματα. Το κόστος αυτό βαρύνει κεντρικά την ΕΚΤ.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

8 February 2017

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2016, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2016 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35).

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Το παρόν κείμενο προέρχεται από την ΕΚΤ και αποτελεί ανεπίσημη μετάφραση της έκθεσης ελέγχου των εξωτερικών ελεγκτών της. Σε περίπτωση διαφορών με το αυθεντικό αγγλικό κείμενο, υπερισχύει το δεύτερο, το οποίο φέρει την υπογραφή της ΕΥ.

Προς τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
Φρανκφούρτη

8 Φεβρουαρίου 2017

Έκθεση ελέγχου ανεξάρτητων ελεγκτών

Γνώμη

Ελέγξαμε τις οικονομικές καταστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31.12.2016, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως για το 2016, καθώς και μια σύνοψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στις 31.12.2016, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε την ίδια ημερομηνία, σύμφωνα με τις αρχές που έχει θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο, οι οποίες ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ, της 3ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/35).

Θεμελίωση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Η ευθύνη μας στο πλαίσιο των εν λόγω προτύπων περιγράφεται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας με τίτλο "Ευθύνη του ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με τους γερμανικούς κανόνες δεοντολογίας, οι οποίοι αφορούν τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων που διενεργήσαμε και συνάδουν με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Διεθνούς Συμβουλίου Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants), και εκπληρώνουμε όλα τα άλλα καθήκοντα δεοντολογίας που έχουμε αναλάβει σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Ευθύνη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη, αφενός, για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις αρχές που έχει θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο και οι οποίες προβλέπονται στην απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ, της 3ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/35) και, αφετέρου, για το πλαίσιο εσωτερικών ελέγχων που η ίδια κρίνει απαραίτητο ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, οφειλόμενη είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 4 της εφαρμοστέας απόφασης (ΕΚΤ/2016/35).

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας κατάρτισης και υποβολής οικονομικών εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ευθύνη του ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Στόχος μας είναι η παροχή εύλογης διασφάλισης ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια, οφειλόμενη είτε σε απάτη είτε σε λάθος, και η δημοσίευση έκθεσης ελεγκτή που να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση είναι μια υψηλού επιπέδου διασφάλιση, αλλά δεν αποτελεί εγγύηση ότι κατά τον έλεγχο που διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα θα εντοπίζεται πάντοτε, όταν υπάρχει, ουσιώδης ανακρίβεια. Οι ανακρίβειες μπορούν να προκύψουν από απάτη ή λάθος και θεωρούνται ουσιώδεις αν θα αναμενόταν εύλογα ότι, μεμονωμένα ή συνολικά, θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών οι οποίες λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό σε όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

Independent Member of Ernst & Young Global Limited

Chairman of the Board: WP/StB Georg Graf Waldersee - Board of Management: WP/StB Hubert Barth, Chairman
WP/StB Ute Benzler - Ana-Cristina Grohner - WP/StB Alexander Kron - WP/StB Mathieu Meyer
CPA Julie Linn Teigland - WP/StB Claus-Peter Wagner - WP/StB Prof. Dr. Peter Wollmert
Registered Office : Stuttgart - Legal Form: GmbH - Amtsgericht Stuttgart HRB 730277 - VAT: DE 147799609

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, οφειλόμενης είτε σε απάτη είτε σε σφάλμα, σχεδιάζουμε και εκτελούμε τις ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και εξασφαλίζουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος αδυναμίας εντοπισμού ουσιώδους ανακρίβειας που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από τον κίνδυνο που οφείλεται σε σφάλμα, επειδή η απάτη μπορεί να προϋποθέτει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, απατηλές δηλώσεις ή την παράκαμψη του εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε το πλαίσιο εσωτερικών ελέγχων που αφορούν τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων με σκοπό τον σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για την περίπτωση και πάντως όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης αναφορικά με την αποτελεσματικότητα του ίδιου του πλαισίου εσωτερικών ελέγχων της οντότητας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε, κατά πόσο υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα σχετιζόμενη με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να εγείρουν σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα της οντότητας για συνέχιση της δραστηριότητας. Εάν αποφανθούμε ότι υφίσταται ουσιώδης ανακρίβεια, είμαστε υποχρεωμένοι στη έκθεση του ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις ή, εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις δεν είναι επαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε έως την ημερομηνία της έκθεσης του ελεγκτή.
- Αξιολογούμε τη συνολική μορφή, διάταξη και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και γεγονότα με ακροβδικαίο τρόπο.

Επικοινωνούμε με τους υπεύθυνους της διακυβέρνησης σχετικά, μεταξύ άλλων, με τη σχεδιαζόμενη έκταση και χρονική στιγμή του ελέγχου και ενημερώνουμε για σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν σημαντικών ανεπαρειών του πλαισίου εσωτερικών ελέγχων που εντοπίσαμε κατά τον έλεγχό μας.

Επίσης, παρέχουμε στους υπεύθυνους της διακυβέρνησης δήλωση ότι συμμορφωθήκαμε με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας σχετικά με την ανεξαρτησία και κοινοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα ζητήματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθούν ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και, κατά περίπτωση, σχετικές δικλίδες ασφαλείας.

Με εκτίμηση,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Σημείωση επί της διανομής των κερδών/του επιμερισμού της ζημίας

Η σημείωση αυτή δεν αποτελεί τμήμα των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ για το έτος 2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, τα καθαρά κέρδη της ΕΚΤ διατίθενται με την ακόλουθη σειρά:

- (α) ένα ποσό, το οποίο καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των καθαρών κερδών, μεταφέρεται στο γενικό αποθεματικό με ανώτατο όριο το 100% του κεφαλαίου, και
- (β) τα υπόλοιπα καθαρά κέρδη διανέμονται μεταξύ των μεριδιούχων της ΕΚΤ, κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδιά τους.⁵⁵

Τυχόν ζημία της ΕΚΤ μπορεί να καλυφθεί από το γενικό αποθεματικό της ΕΚΤ και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, από το νομισματικό εισόδημα του αντίστοιχου οικονομικού έτους, κατ' αναλογία και μέχρι το ύψος των ποσών που κατανέμονται στις ΕθνΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 32.5 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.⁵⁶

Το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ για το 2016 ήταν 1.193,1 εκατ. ευρώ. Κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, πραγματοποιήθηκε ενδιάμεση διανομή κερδών, ύψους 966,2 εκατ. ευρώ, προς τις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στις 31.1.2017. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να διανείμει τα εναπομένοντα κέρδη, ύψους 226,9 εκατ. Ευρώ, στις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ.

	2016 €	2015 €
Κέρδη χρήσης	1.193.108.250	1.081.790.763
Ενδιάμεση διανομή κερδών	(966.234.559)	(812.134.494)
Κέρδη χρήσης μετά την ενδιάμεση διανομή κερδών	226.873.691	269.656.269
Διανομή των υπόλοιπων κερδών	(226.873.691)	(269.656.269)
Σύνολο	0	0

⁵⁵ Οι ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ δεν δικαιούνται μερίδιο από τα διανεμητέα κέρδη της ΕΚΤ ούτε υποχρεούνται να καλύψουν τυχόν ζημίες της τελευταίας.

⁵⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 32.5 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, το ποσό του νομισματικού εισοδήματος των ΕθνΚΤ κατανέμεται μεταξύ τους κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 2017

Ταχ. διεύθυνση 60640 Frankfurt am Main, Germany
Τηλέφωνο +49 69 1344 0
Δικτυακός τόπος www.ecb.europa.eu

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

ISSN 2443-4752
DOI 10.2866/601879
ISBN 978-92-899-2895-3
Αριθμός καταλόγου ΕΕ QB-BS-17-001-EL-N